R. No. M. 3162 Estd. 1930
LICENCE NO. 4.

జమీన్ రైతు

THE ZAMIN RYOT
THE ANDHRA NATIONAL KISAN WEEKLY, NELLORE. (S. I.)
సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 19 | శుక్రవారం — 16-4-48 — నెల్లూరు | వెల
సంచిక 16 | | 0-2-0

నైజాం సరిహద్దుప్రజలకు ఆయుధాలు యివ్వడం అవసరం

"నైజాం సరిహద్దుప్రాంతాల్లో గట్టి కావలాపెట్టవలెను. అవసరమైనపుడు తమ్ము తాము రక్షించుకొనుటకు ఆయుధాలు యివ్వడం ఎంతోఅవసరం. హైదరాబాదు లోని రజాకార్ల రాక్షసత్వం మితిమీరినందున భయభ్రాంతులై ప్రజలు ఇండియా యూనియన్ ప్రదేశానికి పరుగెత్తుతున్నారు."

— పత్రికాశంపంతులు.

★నవ ఒరిస్సా నిర్మాణానికి పండిట్ నెహ్రూ శంకుస్థాపన★

ఒరిస్సా రైతులకు ఏప్రెల్ 12 ఒక శుభదినం. 60 వేల చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణం, కావలసినంత ఖనిజ సంపద, భారతదేశంలో పేరెన్నికగన్న పెద్దనదులుగల్గి, వాటిని వుపయోగపెట్టుకొను దిక్కులేక వరదలవల్ల, యితరత్రా జిమదేవరకు విచారిస్తూ హౌతున్న ఒరిస్సారాష్ట్రాన్ని శాశ్వతంగా కరువుబారి నుండి తప్పించి సస్యశ్యామలంగా ఒనర్చుటకు భారతప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ శంకుస్థాపనచేశారు.

ఒరిస్సాలో ప్రవహించే వైతరణి బ్రహ్మణి మహానదుల్లో, ప్రముఖమైనది మహానది. మహానది ప్రవాహాన్ని అదుపులోపెట్టడానికిలేక పంట భూములకు పారుదల వసతిలేకపోగా, ప్రతిసంవత్సరం వరదలవల్ల కొన్నిగ్రామాలను గ్రామాలను కొన్ని వందలమంది ప్రజలను ఆహుతి తీసుకొంటుంది యీ మహానది. మెహరాబ్ ఆన్నట్లు యిలా సస్యశ్యామలంచేసే వైపరీత్యంచేస్తూ దేశాన్ని నాశనం చేస్తున్న మహానదికి జవహర్లాల్ నెహ్రూ 12 తేదీ మొదటచెవు విగించారు. దీనివలన యీనది కామధేనువుగామారి రాష్ట్రానికి, దేశానికి ఎన్నో సంపదల నివ్వగలదని దీనివలన శుభాశీతలు చల్లారు.

ఈ మహానదికి, ప్రాచ్యం దత్తగమనంలో ఆది పట్టణమైన హీరాకుడ్ ప్రదేశంలో డామ్ నిర్మించుటకు ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఇది భారతప్రభుత్వం అధ్వర్యంక్రింద జరగబోయే మొట్టమొదటి ప్రాజెక్టు నిర్మాణకృషి.

హీరాకుడ్ డామ్ 150 అడుగుల ఎత్తు, 3 మైళ్ల పొడవుగల్గివుంటుంది. దీనినుండి ఆరు పంటకాలువలు తీయబడుతవి. దీనివల్ల 50 లక్షలకిలో వాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిఅవుతుంది 350 మైళ్ల నావికా యానానికి మార్గం యేర్పడుతుంది. 13 లక్షల ఎకరాలు సాగవుతవి. అంటే మన రాష్ట్రంలోని సంగమేశ్వరముకంటే చిన్నదన్నమాట. దీని నిర్మాణ ఖర్చు దాదాపు 48 కోట్ల రూపాయ లవుతవి.

దీనివల్ల ఉత్పత్తయ్యే విద్యుచ్ఛక్తిని 350 వేల కిలో వాట్లను పెంచుకుంటే పారిశ్రామికంగా, వ్యవసాయకంగా సాంబల్పూర్ జిల్లా ఎంతో అభివృద్ధిచెందవచ్చు. దీనివల్ల అల్యూమినియమ్, ఉక్కు,

> ★ ఆసేతు హిమాచల పర్యంతం ★
>
> ★ మనదేశంలో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం
>
> ★ చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన భువనేశ్వరం
>
> ★ నైజాం రాయబారాలు సఫలమౌతవా?
>
> ★ 'మన పెద్దరైతు, సర్దార్ అస్వస్థత.

యింతకుముందే లండనులోని శతి బ్రౌన్ స్టూడియోస్‌లో బ్రౌనే మొదలు పెట్టబడి పూర్తికావస్తున్న గాంధీజీ శిలాప్రతిమ, వారి మరణానంతరం మొట్ట మొదటిదిగా తలప బడుతున్నది. ఇది ఎక్కడ వుండాలనేది యింకానిర్ణయం కాలేదు. శిల్పి బ్రౌన్ గాంధీజీ ప్రతిమను పూర్తి చేయడం యిచ్చటచూడనగును.

కాగితం, సిమెంటు, వస్త్రమిల్లులు పెపొంది పారిశ్రామికంగా ఎంతో ముందంజవేయుటకు అవకాశమున్నది.

హీరాకుడ్ డామ్ ఆలోచన 1945 సంవత్సరంలో కలిగింది. ప్రాజెక్టు బీహార్, ఒరిస్సా కొన్ని సంస్థానాలకు చెందినందువలనే 1946 లో వీటికి అగ్రిమెంటు కుదిరింది. పరిశోధనలు 1946 లోనే ప్రారంభింపబడ్డాయి. 1947 లో ప్రాజెక్టు రిపోర్టు ప్రకటింపబడింది. 1948 లో స్వతంత్ర భారత ప్రధానిచే ప్రారంభోత్సవం చెయ్యబడింది. 1950 సంవత్సరానికి అంటే అయిదు సంవత్సరాలలో పని పూర్తిఅవుతుంది.

దీన్నిబట్టి చూస్తే భారతదేశములో నిర్మించబడు తున్న ప్రాజెక్టులన్నిటిలో హీరాకుడ్‌ఏనే యుక్తా సాగినట్లు కనబడుతున్నది. మనదేశంలో ప్రయత్నంలోవుంది. పూర్తయినవి, పూర్తికావలసిన పాజెక్టుల నిర్మాణకృషి పరిశీలించండి. సింధునదీతీరంలో నిర్మించిన సుక్కూర్ బేరేజ్ ఆలోచన 1890 లో కలిగింది. నిర్మాణం 1922 లో ప్రారంభించబడింది. 1931 లో పూర్తయింది. అంటే యీబేరేజ్ పూర్తికావడానికి 41 సంవత్సరాల పట్టిందన్నమాట. ఇదేవిధంగా పంజాబ్ లోని భక్రాడామ్ ప్రయత్నం 1910 లో జరిగింది, పరిశోధన 1912 ప్రారంభమైంది. నిర్మాణం యీ సంవత్సరంలో మొదలుపెట్టి 1955 పూర్తిచేస్తారట. అంటే 45 సంవత్సరాలకాలం తీసుకుంది యీప్రాజెక్టు. యిదేవిధంగా మైసూర్‌రాష్ట్రంలోని కావేరీకృష్ణరాజసాగర్ ప్రాజెక్టు 1857 లో ఆలోచనకలిగి, 13 ప్లానులువేసి, ఎట్టకేలకు ఆలోచన 1920 లో ప్రారంభమై 1929 నపూర్తిచేయబడింది. మనరాష్ట్రం లోని మెట్టూరుడామ్ 1801 లో ప్రారంభమై, 1910 వివరంగా ప్లాన్ తయారుచేసి 1925 నప్రారంభించి 1931 లో పూర్తిచేశారు.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రసక్తి 1902 లో కలిగింది. ఏ. 1945లో ప్రారంభించారు 1954 పూర్తవుతుందట అంటే ఏప్రాజెక్టుకూడా ఆలోచన్నత ర్వాత 30 సంవత్సరాలకు తక్కువగా పనిపూర్తిగాలేదు. ఆరాధారాల విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వుండటంవల్లే ప్రజల ముందుకాలాన్ని తప్పలేదు. అందువల్లనే యిప్రాబుత్వాలు వాటి ప్రథమకర్తవ్యంగా యీప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి పూనుకున్నవి. ఆలోచనలోవుండే ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తయితే మనందరికన్నానికి వస్త్రానికీ లోటుండదు. ఒకరికి పెట్టగలిగే స్థితికవస్తాము.

• • •

1936 యిండియా చట్టప్రకారం ఏర్పడ్డరాష్ట్రం ఒరిస్సా. మద్రాసురాష్ట్ర జిల్లాల్లోని ఒకజిల్లాను, బీహార్ ప్రాంతాన్ని కలిపి ఒక ప్రత్యేకరాష్ట్రంగా ఏర్పరచారు. రాజధాని కటక్, మహానది,బ్రాహ్మణి నదుల సంగమ ప్రదేశంలోవుంది. నగర విస్తరణకు వీలులేకుండా యిరుప్రక్కల నదులు అల్లుకొని వున్నాయి. దానిలో వ్యాపారాయకంగా, పారిశ్రామికంగా పురోభివృద్ధిపొందలేదు రాష్ట్రముఖ్య పట్టణం పురోభివృద్ధి చెందకపోతే బాగుండదు. అందువలన చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన భువనేశ్వరం రాజధాని నగరంగా, నవీన పద్ధతులప్రకారం నిర్మించబోతున్నారు. దానికి మొన్న 13 తేదీ నవభారతప్రధాని నెహ్రూ శంఖుస్థాపనచేశారు.

ఈ భువనేశ్వరం రెండువేల సంవత్సరాల క్రితం రాజధాని నగరంగా పేరుపొందింది. దిగ్విజయయాత్రలు సాగిస్తూ, రాజ్యాలను రక్తప్రవాహంలో తడుపుతుండిన మౌర్య సామ్రాజ్య అశోకునికి జ్ఞానోదయంగలిగి. యుద్ధవిరమణ చేసి, అహింసా ప్రచారాన్ని ప్రారంభించిన ప్రఖ్యాతినగరం యీ భువనేశ్వరం.

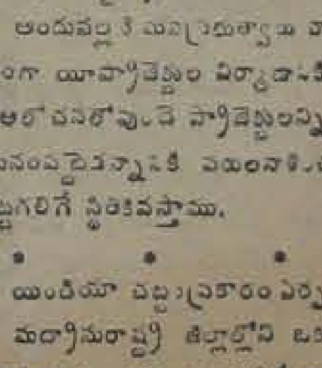

పాడిపంటల వస్తుపత్తికి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ముఖ్యాధారమైన విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిచేసే హీరాకుడ్

కొంప 12 పేజీలో—

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పశుప్రదర్శనం నిడదవోలులో గతనెల 31 తేది విజయవంతంగా జరిగింది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ తుమ్మలపల్లి సీతారామారావుగారు స్వాగత మిచ్చిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర యువజన కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులు శ్రీ తుమ్మలపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రదర్శనావరణలో జాతీయపతాకాన్నెగురవేసిరి. జిల్లా వివిధప్రాంతములనుండి విరివిగా ఉత్తమజాతిపశువులు ప్రదర్శనమునకు తేబడినవి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు రైతులకు, సభాధ్యక్షులకు స్వాగతమిస్తూ, పశుప్రదర్శన నిర్వాహకులకోర్పును జిల్లారైతులకు, ప్రభుత్వానికి, పశువైద్యశాఖకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. ఆంధ్రదేశములో ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందిన ఒంగోలుపశుసంతతి నశించడం విచారకరమన్నారు. యుద్ధానికిపూర్వం ఒక్క అమెరికాదేశంలో తప్ప మరెక్కడ లేవన్నారు. కనుక ఆ జాతి పశువులను తిరిగా భారతదేశానికి దిగుమతిచేసుకొని అభివృద్ధి చేసుకొనుట అవసరమనియు, యీబాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకొనడం సముచితమని చెప్పిరి. పశుజాతి అభివృద్ధికరముకొనుటకు తగినంతసహాయం చేయ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడితేవాలని రైతులనుకోరిరి.

మధ్యాహ్నం ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగింది. అధ్యక్షులు, రైతులు, పశుసంపదనుగూర్చి విపులంగా ప్రసంగించిరి. ప్రత్యేకించి దానిలో ఒంగోలుజాతికి దీటైన జాతి. ప్రపంచములో మరెక్కడాలేదని, నశించిన ఒంగోలు జాతి పునరుద్ధరణకు, అభివృద్ధికి రైతులోకం, ప్రభుత్వంకూడా తక్షణంపూనుకోవాలని చెప్పిరి.

పశువాభ్యాభివృద్ధి రైతుల ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబరిచినప్పుడే సాధ్యమని, వ్యవసాయానికి అత్యంత అవసరమైన పరికరములు, ఎరువులు వ్యాప్తిరులకు సరఫరాచేసి, పంటలకు తగినంత ధరలివ్వాలని బాలిరెడ్డిగారనిరి. వ్యవసాయాభివృద్ధిమీద ముడిపడిన్నా యిరిగేషన్ సౌకర్యాలు యుతోధికంగా వెంటనే కల్పించాలని, పంటలను పెంపుచేయు విధానాలను ఆలోచించాలని, పశువైద్యమును అందరకు అందుబాటులో వుండునట్లు పెంపుచేయాలని అధికాహారోత్పత్తి పథకాలకు బదులు, ఆహారోత్పత్తి పరిశోధనలు చేయుండాలని సలహాలిచ్చిరి.

పశుసంపదనుగూర్చి తన వుపన్యాసంలో బాలిరెడ్డిగారిలా అనిరి: సాధారణంగా రైతు ఎంతటి గృహాభ్యాసంమైనా ఓర్మితో సహించగలడుగాని. జీవనాధారమైన పశువులు మరణిస్తే కంటతడిపెట్టారు. ఇతరదేశాలలో విశాలములకైనా పశువులు మరణిస్తే సంపూర్ణమైన నష్టపరిహారమును రైతుకు ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది. అధికారాలమునకందిన ప్రభుత్వ దృష్టి పశుసంతతి అభివృద్ధిపరచుటపై కేంద్రీకరించబడదు. ఇప్పటి పశుపులను భీమాపథకాన్నేర్పాటు చేయవలెను" అని ప్రభుత్వాన్నికోరుతూ తన వుపన్యాసమును ముగించిరి.

సమునంతరాలక్ష్మీ ప్రభుత్వంనుండి రైతులు పొందగలిగే సహాయాలను, ప్రభుత్వం యిందుకై యోచించుచున్న అభివృద్ధికరమైన స్కీములను గూర్చి పశువైద్యశాఖకుచెందిన శ్రీ కె. బాలకృష్ణమూర్తిగారు ప్రసంగించిరి.

బాలిరెడ్డిగారు ఉపాహారవిందు చేసిరి.

—మా విలేఖరి.

రైతు లోకం

నశించిన ఒంగోలు పశుజాతిని ★ పునరుద్ధరించుకోవలెను ★

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పశుప్రదర్శనంలో శ్రీ బాలిరెడ్డిగారి ఉద్బోధ

నిర్బంధ ధాన్య సేకరణ రద్దుజెయ్యాల

పశ్చిమకృష్ణజిల్లా రైతుకాంగ్రెసుసేవకుల సమావేశం గతనెల 22 తేది శ్రీ లింగంనేని పెదకుటుంబరావు గారధ్యక్షతన విజయవాడలో జరిగింది. వివిధతాలూకాలనుండి అనేకమంది ప్రతినిధులు, ప్రత్యేకాహ్వానంపై గొ. వెంకటసుబ్బయ్య, అన్నే అంజయ్య, సామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారావురెడ్డి, కాకాణి వెంకటరత్నం ప్రభృతులు హాజరయ్యారు. నూతన సంవత్సరానికి జటుంబరావుగారి అధ్యక్షులుగ, పర్వతనేని వెంకటసుబ్బయ్యగారి ఉపాధ్యక్షులుగ, కొఠారు వెంకటేశ్వర్లగారిని కార్యదర్శిగా, నరసింహారెడ్డి, రామస్వామిగార్లను సంయుక్తకార్యదర్శులుగ, పదముగ్గురు కార్యవర్గసభ్యులతో ఒక కార్యనిర్వాహక వర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

గాంధీజీ నిర్యాణానికి సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, జిల్లా రైతుకాంగ్రెసు సేవకులందరు వారి వుపదేశాలను ఆచరణలో పెట్టాలనికోరుతూ—

మద్రాసుప్రభుత్వం ఆ ఫీ స ర్ల తయారుచేయు తప్పుడుఅంచనాలను ఆధారంచేసుకొని నిర్బంధ ధాన్య సేకరణను అమలుపరుస్తున్నారని. మిల్లర్లుధరల విషయంలో రైతులకు అన్యాయంచేస్తున్నారని సేం. లతులబస్తాలుదాచి అటు ప్రభుత్వాన్ని—యిటు రైతులను మిల్లర్లు బాధిస్తున్నారని, కావున నిర్బంధ ధాన్య సేకరణ వెంటనే రద్దుచేయాలని.

వుయ్యూరు పంచదారఫ్యాక్టరీ ఏరియాలో పండించబడిన చెరకులో కొంతభాగాన్ని ఫ్యాక్టరీయజమాన్లు కొనుగోలుచేసి, ఇటీవల ప్రభుత్వం ధరలు ఎక్కువచేసినప్పటినుండి కొనుగోలుచేయము అనుట అక్రమని, మిల్లుయజమానులు తమనిర్ణయాన్ని పునరాలోచించుకోవలసిందని, ప్రభుత్వమైనా వెంటనే కలుగజేసుకొని యజమానులు కొనునట్లుచేయాలని.

వ్యవసాయ పరికరములు, ఎరువులు దొంగ వ్యాపారానికి స్థానమివ్వకుండా వ్యవసాయకులకు ద్వారా యివ్వాలని.

రైతాంగంలోని కాటిందారిద్ర్యాన్ని కనుపరిచి, కమ్యూనిస్టులుచేయు దౌర్జన్యాలను ఖండిస్తూ, ప్రభుత్వం వెంటనే పరిహారం ప్రజలకు తగిన రక్షణ కలుగ చేయాలని కోరుతూ తీర్మానించారు. —మా. వి.

కనిగిరిలోని వ్యవసాయశాఖ ఆఫీసును వెలిగండ్లకుమార్చాల

వెలిగండ్లఫిర్కా రైతుకాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశం మార్చి 29 తేది గుంటక పెద్దయ్యగారి అధ్యక్షతన కనిగిరితాలూకా గోపాలపురంలో జరిగింది.

పందువగండి ప్రాజెక్టు నిర్మించే సందర్భంలో మొగల్లూరునుండి రిజర్వాయరువరకు ప్రభుత్వం వెంటనే రోడ్డువేయించాలని, వెలిగండ్లఫిర్కా రైతు కాంగ్రెసు సంఘానికి "పాడిపంటలు" పత్రికను యివ్వాలని, కనిగిరిలోని వ్యవసాయశాఖ ఆఫీసును, తాలూకా మధ్యప్రదేశమైన వెలిగండ్లకుమార్చాలని, కిరోసిన్‌కోటా హెచ్చించాలని, వెంగండ్లగ్రామ పశువులకు పలసినంత పొరంబోకుభూములు, కొండ వుండి, పశువులమేతకు ఏలాటి యిబ్బందిలేకున్నను ప్రభుత్వం యీపనరీలో విధించిన హెచ్.డి.ఆర్. వెంటనే రద్దుచేయాలని తీర్మానించారు. —ఓ. వి.

వజ్రపుకొత్తూరు రైతులకుఅన్యాయం

టెక్కలితాలూకా వజ్రపుకొత్తూరు పేదరైతులు కొబ్బరితోటలు మూడు సంవత్సరాలకు గుత్తకుతీసుకొని, తమ యావచ్ఛక్తిని వుపయోగించి తోటల నభివృద్ధిపరచుకొంటూ, వచ్చే సంవత్సరంలో కుటుంబపోషణ జరుపుకొంటుండగా, ముందు తెల్పకనే వాటిని యజమానులు లాక్కొన్నారు. యిది చాలా అన్యాయం. కనీసం మూడు నెలలు ముందుగానైనా తెలియజేసిన రైతు నష్టపడకుండేదానికి అవకాశముంటుంది. కాబట్టి యజమానులు తమ మునుపటి నిర్ణయాన్ని మార్చుకొని పేదరైతుల కాపాడెదరని ఆశిస్తాము. —కామేశ్వరరావు అచారి.

ధాన్య సేకరణ .... రైతుల ఆందోళన

రాష్ట్రంలో వివిధప్రాంతాలనుంచి ధాన్యసేకరణ విషయంలో ఉద్యోగులు సాగించుచున్న విధానం న్యాయంగాలేదని, ధాన్యం రైతులవద్ద వున్నదంతా ఒకేసారి తీసుకొనుచు, బస్తా. 1 కి రు 0-12-0 ధర తగ్గించి యిస్తున్నారని, రైతులు మిల్లువద్దకు, తోలె అవకాశం కల్గించడంలేదని రైతాంగం నుండి అర్జీలు వస్తున్నవి. ఈవిషయమై కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారితోను, జిల్లా సప్లయి ఆఫీసరుగారితోను సంప్రదించితిమి ధాన్యం తరుగుప్రాంతాలకు అధికముగ పంపవలసియున్నది గాన మొత్తం కోటాప్రకారం రైతాంగం ధాన్యం విడుదలచేయవలసినదనియు, దానికి రైతుకాంగ్రెసు సంఘాలు తదితర ప్రజాసంస్థలు, సహాయం చేయాలనియు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారము ఒక జిల్లాలో ఫలానా తేదీకోపల రైతులు అమ్మివేయవలెనని కలెక్టరుగారు నోటిఫైచేసినపిమ్మట అమ్మనటువంటి రైతులకు నోటీసులు జారీచేసిన ఆ ధాన్యమునకు బస్తా 1 కి రు 0-12-0 (166 సౌన్లుగల) తగ్గించబడునని తెలియవచ్చినది.

పత్రికాముఖమున ప్రకటిస్తేనే రైతులు తెలుసుకోలేకుండ వున్నపరిస్థితులలో మొత్తం జిల్లాకంతకు గజెట్‌లో ప్రకటిస్తే యేమితెలుస్తుంది? ఈ రైతాంగమునకు తెలియని ప్రకటనలలో పొల్పు అనుటయనిన రైతాంగములో అలజడి గలిగించడమే యీ తెలిసితెలియని ప్రకారం ధాన్యం అమ్ముకపోయిన, ప్రభుత్వ సేకరణోద్యోగులు పట్టుకొన్న ధాన్యం బస్తా 1 కి 0-12-0 యింకా అదనముగ తగ్గిస్తారు. విజముగ జిల్లాకలెక్టరుగారి ఉత్తర్వులు, సేకరణోద్యోగుల ఉత్తర్వులు ప్రకటించిన తేదీలోపల ఇవ్వకపోతే బస్తా 1 కి రు 1-8-0 రైతాంగం కోల్పోతారు.

ఈ ఉత్తర్వులకు ముందు రైతాంగము మిల్లర్ల దగ్గరికి ధాన్యం తీసుకువెళ్తే కంట్రోలుధర రేట్లమీద యెంత తగ్గించియిస్తారని అడిగి అధిక మర్యాదయిన రైతు కట్టుబడిపై తగ్గించియిచ్చినా తీసుకొని వేలకువేల బస్తాలు మిల్లులలో స్టాకుపెట్టుకొని యింకా ధాన్యంవస్తుంటే మాకు అవసరములేదని అంటున్నారని రిపోర్టులు వస్తున్నవి. మిల్లువారు మట్టుకు యెంతడబ్బు యీధాన్యముమీద పెట్టుబడి పెడతారు? దీనివల్లనే మార్చి 15 లోగా రైతులు అమ్మదలచిన ధాన్యాన్ని కొనగలశక్తి మిల్లులవార్కి లేదు. గాన రైతులకతప్పేమీలేదు.

అందుచే రైతులవద్ద ధాన్యంఅంతా విడుదల చేయుటకు అవకాశ మేర్పడలేదు. యీ పరిస్థితులలో రైతులపై వేసి బస్తా 1 కి రు 1-8-0 నష్టపరచవలెననడం ఏమన్యాయము? గాన పై ఉత్తర్వులను ప్రభుత్వము రద్దుచెయ్యాలి.

మిల్లుకు ధాన్యంతోలే అవకాశం

పై పరిస్థితులవలన రైతులుమిల్లుకు ధాన్యం తోలకపోతే ప్రభుత్వం నిర్ణయించినవారికి యిచ్చుటవలన ప్రభుత్వ ధరమీద బస్తా 1 కి రు 0-6-0 రైతులు పోగొట్టుకొంటున్నారు. ఎంతదూరమునుంచి అయినా మిల్లుకు ధాన్యముతోలిన, బస్తా 1 కి 0-6-0 మిల్లరు గ్రామంలో ధాన్యంధరమీద అదనముగ యివ్వవలసి యున్నది.

అధికారులకు రైతుకాంగ్రెసు విజ్ఞప్తి

రైతులు తమవద్దవున్న ధాన్యాన్ని ఒకేదఫా అమ్మడానికి యిచ్చగించని మాట వాస్తవమే. గత అనుభవంవలన నిల్వఉంచె, లాభించునేమో అని అభిలాష సహజంగా యేర్పడినది. కాని ప్రభుత్వం ధర యిచ్చినప్పుడు యివ్వకతప్పదు. ధరతగ్గించినారు గాన రైతులంగీకరించుట లేదు. ధర తగ్గింపు అక్రమ రద్దుఅగుటకు ఆందోళన సాగించాలి. (2 ధాన్యసేకరణలో ఆపివర్లు రైతులు నిర్బంధసేకరణ కారణ కిఁవ పేజీలో....

కామినియా నూనె [రిజిష్టర్డు]

శిరోజములకు మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును. తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిష్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రశాంతజనకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టుపక్కలనెల్ల ఘుమ ఘుమ మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బు.

AGENTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY, 2.

'సర్వధారి'

—శ్రీ వై. వి. రమణారెడ్డి—

10 తేది నెల్లూరు ఆంధ్రిసభవారి ఆధ్వర్యాన, పఠాలయమంలో 'సర్వధారి' సంవత్సరాది పండుగ జరిగింది. ఆ సందర్భంలో శ్రీ వై. వి. రమణారెడ్డి గారు యీదిగువ పద్యాలు చదివారు.

తెలుగు వెలుగులు పర్విన పులిన తలము
పులక రింపంగ తనసుధా గళమునె త్తి
కొమ్మ కొననుండి కోయిల కూసిపోయె
స్వాగతము: రమ్ము: రమ్మోయి సర్వధారి"
తూరుపు కొండ నె త్తముల
దోచినదొక్క మహామహస్సు, సాం
ద్యారుణ వహ్నికీలికల
దగ్ధములయ్యె వికృష్ణ దాస్య కాం
తారపు టంధకారములు
నవ్య శుభోదయ దివ్యజీవనా
సారము గ్రోలివచ్చితివ:
స్వాగతమోయి: వినూతనాబ్దమా॥
సత్య మహింసనా వెలుగు
సాధనముల్ ధరియించి భారతా
పత్యపు దాస్య శృంఖలం
బ్రద్దలు గొట్టిన మాడుతాత నా
దిత్య సమాను గాంధినట
తెర్వగ జేసిన 'సర్వజిత్తు' సాం
గత్యము గోరబోకుము
సఖా, పెదజల్లుము కాంతి చంద్రికల్॥
పోయెను 'సర్వజిత్' మురిసి
పోయెను దానిన జీవితమ్ము, వా
పోయెను ముక్క ముక్కలయి
పోయిన మా జనయిత్రి, వ్యర్థమై
పోయెను మాశ్రిమల్ ముదిరి
పోయెనురా: మతత త్త్వభేద దా
వాయత కూరకర్మములు:
హాయిని గూర్తువో, సాగవిత్తువో,
తెలుగులు పీరకుంకుమలు
దిద్ది యొకా నొకనాడు దిక్కులకా
మలచిరి కీ ర్తిశాసనములకా
వెలుగొందిరి శౌర్య సంపదకా
బలయుతులౌచు; నేడు తల
వాల్చను దాల్చను తావులేక, తా
వెలగిరి. సర్వధారి: యెటు
శేయ దలంచితివో, సహాయమునా.
అనుపంచవే: నేడు మగధరాజ్యశ్రీకి
వలపు సిగ్గుల గూర్పు తెలుగుమూ ర్తి
వెలరేగదే: నేడు. శ్రీ కృష్ణరాయల
తురగ రింఖా ముఖోద్ధూత ధూళి
తల సూపదే: నేడు పలనాటిసీమల
బిందించు కొన్నట్టి పౌరుషాగ్ని
పొడకట్టదే: నేడు బొబ్బిలికోటపై
కరకు కత్తులందారు కాంతిరేఖ॥
మాటు మణిగెనే: నేడు సమ స్తభావ
మ స్తక న్య స్త మకుట రమా విభూతి
కలితమౌ కాకతీయుల తెలుగుపీఠి
సాకగానేర్తు మమ్మెట్లు: సర్వధారి॥
అమరావతీ గుహా ప్రమదోపవనముల
పండించుకొన్న శిల్ప ప్రశ స్తి
రెడ్డి రాణ్ణికరాం యొడ్డోలగంబుల
వెలసిన ఆ కొండవీటి కీ ర్తి
ఢమఢమా ధ్వనుల బ్రాండమునిండ కలహాన
కంచు ఢక్కవిగొట్టు కలము శ క్తి
జగతి ప్రశంసతకా మొగలాయి నేతను
చెరిగొన్న ఆ యుగంధరుని యు క్తి
మాపిసీ లోకమకుటాయ మానమైన
పడతి మల్లాంబికా పతిభ క్తి గాగ
తెలుగు వెలుగులు మాపైన జిలుకరించి
సర్వశుభముల గూర్చుమో సర్వధారి॥
శాంతిం గూర్చుము సర్వధారి: ప్రజలకా
స్వాతంత్ర్య ఖాసూదయో
దంత స్వాంతుల జేయుమయ్య, మరి ఏ
తద్దివ్య సందేశ మా
శాంతమ్ముల్ వెలుగొందనిమ్ము, పత సై
షమ్యాల బోకార్చు మా
వంతల్ చింతలు తీర్చుమయ్య సఖుడా:
భ క్త్యంజలుల్ వ్రాసెదకా॥

♣ వేలంక

పెద్దాపురం తాలూకా వేలంకగ్రామంలో 3-7.4-48న 200 యిండ్లు కాలిపోయ్యాయి, 20 వేల ఆస్తినష్టము ఒక స్త్రీ చనిపోయినది. గ్రామస్థులు నిలువ నీడ లేదు. ప్రభుత్వం వెంటనే సహాయం చేయవలెను

—దాగంటి వెంకటసీతారామమూర్తి.

♣ పాముర్రు

డబ్బువసూలయిన తర్వాతగూడా రేడియో పెట్టడానికి సంవత్సరంలో ఆలు పట్టాల్సిండి?

• • •

70 ఏండ్ల ముదుసలి. ధనాశతో అయిదవ వివాహానికి సంసిద్ధుడయ్యారు. ఈ అన్యాయానికి కాంగ్రెస్ వారి సహాయమా? —సంఘసేవాభిలాషి

♣ వీరన్నకనుపూరు

పచ్చేకిరసనాయిలు సరపరాచంపునట్లులే లాగిక పోతే, ఎంతకాలంగా బట్టి గ్రామస్థులగొంతుల్లో గూడా గుక్కలు పొయ్యిండి. —గ్రామవాసి.

♣ అవనిగడ్డ

3 తేది దివితాలూకా యువజనకాంగ్రెసు కార్యవర్గసమావేశం శ్రీ వేములపల్లి నాగయ్యగారధ్యక్షతన జరిగింది. తాలూకా మహాసభ విశ్వనాథపల్లి కొత్తపాలెంలో ఏప్రెల్ 24, 25 తేదీలలో జరుపుటకు, మహాసభలసందర్భంలో ఆటలపోటీ, మొద్దు పందాలు నాటక ప్రదర్శనపోటీలు జరుపుటకు నిశ్చయించుకొన్నారు. విరాళాలివ్వాలని తాలూకా ప్రజలకు విజ్ఞప్తిచేస్తున్నూ ఒకతీర్మానం చేశారు.

—తూ. వెంకటేశ్వర్లు.

♣ దిరగుంట

సోషలిస్టుల యాజమాన్యాన 29 తేది అంకయ్యగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. కత్తుల రమణయ్యగారు రైతాంచర్యలనుసిరసిస్తూ, కవ్వూరుతాలూకాలో జరిగిన దుర్మార్గాలనుగురించి, యల్లయపాళెం కూలీల అరాజకచర్యలనుగురించి మాట్లాడుతూ యిట్టిప కూలీలహక్కులు కాపాడలేవని, శాంతియుతంగా పోరాడి, రైతుకూలీసామరస్యం సాధించి అధికాహారోత్పత్తికి దోహదమివ్వాలని ఉపన్యసించారు.

♣ పాలచ్చూరు

గతనెల 28 నుండి 28 వరకు కుసుమహరినాథ ఏకాహామహోత్సవములు వైభవంగాజరిగాయి. పెరిమిడి బాలభక్త సమాజమువారిచే నృత్యగానములున్ను, కొండదాసుగారి హరికథా కాలక్షేపముగూడా వుండినవి. —రాఘవయ్య.

♣ తుమ్మెదలపాడు

29 తేది సాయంత్రం గ్రామమంతా అగ్నిహోత్రునికి ఆహుతైంది. ఇల్లులేక, వస్తువులతో చెట్లక్రింద తలదాచుకొంటున్నారు—ప్రభుత్వం వెంటనేసహాయం చేయించవలెను. —జవంగుల కోటయ్య.

♣ కాశీపురం

కలిగిరి పిలేత పోస్టుమెన్ గ్రామాలకు రావడమే మానుకొన్నాడు. పత్రికలు, జాబులు అన్నియితరుల చేతయిస్తే మాదాక చేరడంలేదు. మంయార్డు రాస్తే యింటికి పిలిపించుకొని యిస్తాడు. దేవ్రాళ్లు మాత్రం ఎవరో ఒకరిచేత పెట్టించుకొంటాడు. పోస్టల్అధికార్లు శ్రద్ధవహించి గ్రామాలకు సరిగా బంటాలు అందేట్లుగా చేయవలెను. —తిరివాలు

♣ దోనేపూడి

గుంటూరుజిల్లా దోనేపూడి 28వ రాత్రి కూలీల సభ జరిగింది. అధ్యక్షులు వెలిగళ్ళ సత్యనారాయణగారు కూలీల స్థితిగతులనుగూర్చి, కాంగ్రెస్ వారిచేసిన సేవనుగూర్చి ప్రసంగించారు. వెంకటనర్సయ్యగారుగూడా ప్రస్తుత రాజకీయాలనుగూర్చి మాట్లాడారు. కృష్ణపోరంబోకు లంకభూములను హరిజనులకు శాశ్వతంగా పట్టాలకివ్వాలని, యిటీవల ప్రభుత్వం కృష్ణపోరంబోకు లంకలవిషయమై చేసిన ఆర్డరును రద్దుచేయాలని తీర్మానించారు.

♣ రేగుంటపాడు

తప్పు చేదనుడో తమవారిదో ఎరా
మర్చపేయు శక్తి మాకు లేదు
గోడ బోఫు వనికి గొర్దరి చేబూని
కదలె దీవు యెందుకయ్యా రెడ్డి.

—కవిమిత్రుడు.

(2వ పేజీ కొరవ)

రకు అవకాశం యివ్వకుండ ప్రజాసంస్థల సహకారంతో యే గ్రామానికెంత కోటా యివ్వవలయునో నిర్ణయించి గ్రామ రైతాంగం నిర్ణయప్రకారం బాధ్యతగా సేకరణ సాగించాలి జిల్లా అధికారులు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు ప్రజాసంస్థలైన కాంగ్రెసు కిసాన్ సంస్థలకు కూడా పంపి సమావేశములుజరిపి సహకారం తీసికోవలెను. అలాజరిగితే శాంతికి భంగంలేకుండ సేకరణ జరుగగలదు.

కావున అధికారులపై ఉత్తర్వులకు సవరణలు ప్రతిపాదించి రైతుకాంగ్రెసు సంస్థలు తదితర ప్రజాసంస్థల సహకారముతో ధాన్యసేకరణచేసిన బాగుండును.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
ఆం. రా. రై. కాం. అధ్యక్షులు.

రైతురాజ్యం! రామరాజ్యం!

★

—రచన: జూనియర్ కళా

రామస్వామిరెడ్డి రాత్రైనప్పుడు
రైతు వెంకన్నకు రహస్యమొకటిచెప్పె
రయమున రైతుకు మేలుచేయుమని
రథసారథి నాశీర్వదించెను.
వేవేగమునటోపు విహగమ్ము బోలిన
వెంకన్న నాకాశ వీధులంగాంచి
వైకుంఠముప్పొంగి రిపుగణ మంతకు
వెన్నున బొడవంగ వెన్నుడుదంచె
ఐమీ యనామయుల జప్తుచేయనేల
జగడమేలనో యు మాతో నిపుడు
మరియాదిగా బోరవిద్దరవు నీపైరె
మన బ్రిటాషవలె మనలకొనవన్నె.
మహా నాడని మేమనుకుంటె
మనువెక్కె ఏమో చేయుచుంటివిగదా
పంతమెందు కిందు వీకేటేగ్లను
సంతసమున గొను మాకాన్కలను
ఏ పొందయ్యా దూరముండుడు
ఏ ఉందాలుండని తలవకుండుడు
కామ్యల గొన్నవారి గొంతెమ
కలకాలంబు కిట్టబెట్టకుడు
ఎట్టకేలకు వేంకటరైతు
గర్వైక్యమెను గంభీరంగా
వేవేగమ్మున విజయ పంతువై
వేలాది ప్రజలం చేకూరలించె
రైతురాజ్యమే వచ్చినవాడు
రైతుకష్టములు తీరినవాడు
రైతుకూలీలు కలసినవాడు
రామరాజ్యమే నిజముగను
జమీందారుడు పోయినవాడు
యినాందారు వా పోయినవాడు
దున్నేరైతుకు భూమైనవాడు
భూపతి రైతుగా కింకెవరు.

కుష్టు ★ బొల్లి

గ్యారంటీ చికిత్స

★ ఆఫ్రికానుండి ★ వాడబడుచున్నవి మాఔషధ రాజములే॥ ★ ఇంగ్లండు ★

డాక్టర్ యం. సుబ్బారెడ్డిగారికి
యం. డి., & హెచ్. ఎస్. ఎల్. సి. పి. ఎస్., గోపాలపురం.

అయ్యా!

రోగి తరపున పూర్తి ప్రతికరణకొరకు మిమ్ములనుకోరిన మీ విచిత్రమైన కుష్టురోగ నివారణౌషధము. అతనిమీద అత్యద్భుతముగా పనిచేసినందులకు హృదయపూర్వక వందనములు సమర్పించుచున్నాను—

మరల యీ రోగమునకు బలియగుచున్న రోగులందరకు మీ సామర్థ్యానికి వందనము.

(సం) స్వా: వి. మార్గబంధు.
త్యాగరాయనగరు — మదరాసు.

10 భాషలలో కేటలాగులు, యోగ్యతాపత్రములు
ఉచితము!

రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్)

గోపాలపురము, తాలూకు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.
బ్రాంచి ఆఫీసు : కావువీధి — నెల్లూరు.

ముఖ్యమైన సవరణ:

గతివారం ఉగాదిసంచికలో రాజాజీమార్గవారి ప్రకటనయందు వెంగలూరు — వెంగళ వేర్లు—అన్నీగూడా 40% తక్కువ వెలకు ఇవ్వబడునని ప్రకటించబడినది. అది పొరపాటు. 40% తోపును వెస్సల్ నిల్వలకు మాత్రమేనని గమనించండి—

మేనేజరు,
ప్రకటనశాఖ — జమీన్ రైతు.

జమీన్ రైతు

సర్వధారి చైత్ర శుద్ధ బహుళ సప్తమి,
16—4—1948 :: శుక్రవారం

నైజాం సమస్య.

హైదరాబాద్ సమస్య తీరని సమస్య యింది. యథాతథపులోడంబడిక చేసుకొన్న గడువు పూర్తయ్యేలోగా నైజాం భారత యూనియన్‌లో చేరడమో, సర్వస్వతంత్రంగా మనడమో తేలిపోవలసివుంది. దీనికే యిరు ప్రభుత్వాల మధ్య సంభాషణలు జరిగి, ఏ నిర్ణయము జరుగక తాత్కాలికంగా రాయబారాలు ఆగిపోయినవి. దాని సంబంధాలుండగా, సంస్థానంలోని యిత్తెహాద్ రజాకార్ల రాక్షసకృత్యాలు, వారి నాయకుడు రజ్వీ సమర్పించినారాయి భారతప్రభుత్వాన్ని, ప్రజలనుకూడా కలవరపెట్టాయి. అందువలన మొందు సంస్థానంలోని ఆంతరంగిక విషమ పరిస్థితిపై యూమధ్య సంస్థాన-యూనియన్ ప్రభుత్వాల మధ్య చర్చలు జరిగి విఫలమయ్యాయి. తిరుగా కొనసాగుతున్నవి. ఇది వరకు ఎన్నోసార్లు జరిగి విఫలమైన రాయబారాలు యీ మారుమాత్రం సఫలమౌతయ్యని మన మెట్లా ఆశించగలం?

పేరుకు నైజాం రాజైనా పరిపాలిస్తున్నది కాశింరజ్వీ-యిత్తెహాద్ ముస్లిమ్ సంస్థ. ఇది మొన్న 31 తేదీ రజాకార్ల సైనిక విన్యాసాల సందర్భంలో కాశింరజ్వీ ఉపన్యాసమే రుజువుచేస్తుంది. రజ్వీ దత్తమండలాలు, ఉత్తరసర్కారులు జయించి, నవాబుకు బంగాళాఖాతంలో పాదప్రక్షాళన చేయిస్తాడట, భారతసైన్యాలు సంస్థానంలోకి ప్రవేశిస్తే, యూనియన్‌లోని ముస్లిందా పంచమాంగదళంగా తయారై యూనియన్‌ను మొనగిరకే ముప్పువాటిల్లుతుందట. ఇంతటి దురహంకారిపై, మతావేశ దౌర్జన్యంతదా, ప్రత్యక్షంగా పత్రికలలో ప్రకటించివున్నా. అలాటి ఉపన్యాసాలు జరుగలేదని సంస్థాన ప్రధాని లాయక్ ఆలీ భారతప్రభుత్వానికి తెల్పడంలో అంతర్యమేమంటారు? లాయక్ ఆలీసైతం రజ్వీ ఏజంటుకాదా?

ఇలాటి పరిస్థితుల్లో రాజీఅనేదేఅసంభవం. కాని, భారత యూనియన్ సంస్థానలాభ సూచించినట్లు ఫాసిస్టుపంథా యిత్తెహాద్ రజాకార్ల సంస్థను నిషేధించి, సంస్థానంలో ప్రజలకు బాధ్యతవహించే ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించ నైజాం యిష్టగించినప్పుడు అది సాధ్యమవుతుంది.

భారతప్రభుత్వం యిక ఏమాత్రం రాజీ బేరాలతో కాలయాపన చేయక వెంటనే తగిన ప్రతీకార చర్యలు పూనుకొని సంస్థాన ప్రజలను రక్షించడం ప్రథమ కర్తవ్యమై వున్నది.

రివిన్యూమంత్రి వెంకట్రావుగారి నెల్లూరుజిల్లా సంచారం

కాళహస్తిసంచారం

మంత్రిగారు ఏప్రెలు 3 తేదీ కాళహస్తి తాలూకాలో సంచరించి, అక్కడ శిస్తుతగ్గుదలఆపీనర్లు చేయు కార్యక్రమమును పరిశీలించి, ఆ తాలూకాకు సమీపముగా వుండు నెల్లూరుజిల్లాలోని సగ్గివల్లె, దామనెల్లూరురేట్లు అనుసరించుటకు సలహాయిచ్చి రాత్రి మద్రాసుచేరిరి.

ఉద్దేశ్యము

మంత్రిగారు యీసంచారంలోని ముఖ్యోద్దేశ్యమేమనగా, శిస్తుతగ్గుదలఆపీసర్లు తమ ప్రబోధల్ని సంపదంలో అనుసరిస్తున్న విధానమును పరిశీలించి వారి కవసరమైన సలహాలిచ్చి అనవసరకాల విలంబనము తగ్గించుటయే. అందుకొఱకే జమీందారీ యేరియాలోమాత్రం సంచరించడం ఏర్పడినది.

నెల్లూరుసంచారం

మంత్రిగారు 4 తేదీ ఉదయం మద్రాసునుండి బయలుదేరి ఉ॥ 8-30 లకు సూళూరుపేటవిచ్చేసిరి. రైతులు స్వాగతమిచ్చిరి. దీక్షితపాళెందారు సర్వేరిలోని సభలో తాలూకా జమీన్‌రైతుసంఘంవారును, తాలూకాకాంగ్రెసు, చేనేతసంఘంవారు విజ్ఞప్తి మొలపిచ్చిరి. మంత్రిగారు సమాధానమిస్తూ శిస్తుతగ్గుదల విధానములో అనుసరిస్తున్న విధానమును గూర్చియు, రద్దుచట్టములో రైతులుకోరిన కోర్కెలన్నిటిని తీర్చుటకుగల కాఠిన్యములుగూర్చియు విపులముగాచెప్పిరి. ధాన్యపుగ్రామం విషయములోగల యిబ్బందులు నిజమేననియు 850 గ్రామాలతేమంకోసం కొరహరకం జరుగకుండుటకై 40 ధాన్యపుగ్రామాలవిషయం తగినంతసదుపాయం కలిగించలేకపోతిమనియు, యీలక్కనసలికి ఒక్కరున్న పచ్చేపనలే మొదట ప్రభుత్వం ఆహ్నసనతులు కల్పించబడుననియు, వీటిసపతుందుస్థితి తమకు తెలుసుననియు, యిస్సెల్లు ప్రభుత్వస్వాధీనముకాగానే రిపేర్లకై యీసంవత్సరంబడ్జెటులో ఏక్కువమొత్తం ప్రత్యేకించబడినదనియు, వీటిపసతులరిపేరుకు ప్రభుత్వాలు యెంతిమొత్తమైనను వెనుదీయక చేయుననియు చెప్పిరి.

తర్వాత కోటపోలూరుకువెళ్లి కావనసత్యంలు ఒద్దిపూడి వెంకట్నారాయణరెడ్డిగారి ఆతిథ్యమును స్వీకరించి నాయుడుపేటకుపోయిరి.

నాయుడుపేట

బ్రహ్మాండమైన సభజరిగెను. సన్మానపత్రం స్వీకరించి తగుసమాధానమిస్తూ, స్వాతంత్ర్య సంపాదన యెట్టిపరిస్థితులలో జరిగినదిచెప్తూ నేటి దేశకాలపరిస్థితులు, వాటిని యెదుర్కొనుటకో ప్రభుత్వ సాధ్యత, ప్రజలసహకారము, జమీందారీసమస్యం గూర్చిన వివరాలు తెలిపిరి.

వెంకటగిరి

తర్వాత మేనకూరులో సమావేశమైన రైతుల విజ్ఞప్తిం స్వీకరించి ఎటికొప్ప పరిస్థితుల విని త్వరలో సదుపాయము గల్గింతుమనిరి. మధ్యాహ్నం 12-30 గం-లకు వెంకటగిరికి వచ్చిరి విశ్రాంతి, తరువాత రైతులతో యిష్టాగోష్టి సంభాషణలు జరిపారు. 3 గంటలకు సాకెం కోటకుపోయిరి. మంత్రిగారికి రైతులు ఒక మెమొరాండమును సమర్పించిరి. వెంకట్రావుగారు జమీందారీలు 45 రోజులలో రద్దు కాగలవని తర్వాత రైతులకు కావలసిన సౌకర్యాలు సమకూర్చగలదని చెప్పిరి మొక్కలసాధులో రైతులు సమర్పించిన విజ్ఞప్తికి జవాబుచెప్తూ గ్రామస్తులు చేతి పరిశ్రమలను నేర్చుకోవాలని సలహాయిచ్చిరు. చిరుతపులుల బాధ ఎక్కువగానున్నదని తెల్పుకోగా తుపాకులు యిప్పించుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

తరువాత వెంకటగిరికి తిరిగివచ్చి తాలూకా జమీన్‌రైతు సంఘ ఆఫీసును దర్శించి బాలికా పాఠశాలలో ఏర్పరచబడిన సభకు పోయిరి. పట్టణకాంగ్రెస్, జమీన్‌రైతు, హరిజనసంఘాల తరపున, తాలూకా కాంగ్రెస్‌తరఫున రివిన్యూ మంత్రిగారికి సన్మానపత్రాలు సమర్పించబడ్డాయి. వెంకట్రావుగారు ప్రత్యుత్తరమిస్తూ "శిస్తుతగ్గిస్తూ జమీందారీలను రద్దుచేస్తున్నది ఒక్క మద్రాసుప్రభుత్వమే, జమీందార్లకు నష్టపరిహారం యివ్వగూడదనేవాళ్లలో నేను ఒకణ్ణి. కాని, మనరాష్ట్ర కానసనరి ఫెడరల్‌కోర్టు క్రింద వున్నది. ఇండియా చట్టప్రకారం వారికి నష్టపరిహారం యివ్వవలసివున్నది. కాంగ్రెస్ అన్నాగూడా? మనరాష్ట్రంలో జమీందారులక్రింద 165 లక్షల ఎకరాలున్నవి. ఎకరాపకి 6 రూ. చొప్పున 10 కోట్లరూపాయలవుతుంది. ధాన్యరూపంలో శిస్తులు నెల్లించడంవల్ల కొందరు రైతులకు నష్టం కలుగవచ్చు. వెంకటగిరి ఏస్టేటులోకాని 850గ్రామాలకు 40 గ్రామాలవారు ధాన్యం రూపములో శిస్తు చెల్లిస్తున్నారు. వీటినిగూడా తగ్గించేఏర్పాట్లు చేయుటకు ప్రయత్నిస్తాను. జమీందారీలు రద్దయిన తర్వాత ప్రభుత్వం అన్ని మరమ్మత్తులకు పూనుకోగలదు" అనిరి. గురునాథంగారి వందనసమర్పణతో సభ ముగిసింది.

వెంగమాంబాపురం కార్యక్రమం ముగించుకొని గూడూరులో మనుబోలు రంగారెడ్డిగారిచ్చిన ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించి రాత్రి 10 గం॥ నెల్లూరుచేరిరి.

"జమీన్‌రైతు" రివిన్యూ మంత్రిగారికి వి-దుకో సింది. వీందుకు స్థానికాధికార్లు, పురప్రముఖులు విచ్చేసిరి. తదనంతరం వెంకట్రావుగారు 'జమీన్ రైతు' 20 సంగరాలుగా చేసిన సేవను ప్రశంసించి, యికమీదటగూడా మునుపటి వుత్సాహంతోనే కొరవ సేవగూడా చేయాలని చెప్పిరి.

తదనంతరం రివాదారిబంగళాలో మంత్రిగారు నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయఖైదీలను కలుసుకొనిరి. కాంగ్రెస్ యీజమాన్యాన జరిగిన సత్యాగ్రహోద్యమాలలో కారాగారశిక్ష ననుభవించినవారే రాజకీయ ఖైదీలని, భూములు మే 15 ప్రాంతంలో యివ్వబడుతవని, గ్రామ సాముదాయకభూములను, చెరువొట్లను కోరవద్దని ఖైదీలకు సలహాయిచ్చిరి.

6 తేదీ చెల్లాయపాళెం, అల్లూరు, రాజోలు, వింజమూరు, దుత్తలూరు, నల్లవాడు, పామూరు రామగాంధీపురం, పెదారికట్ల చినారికట్ల, పొదిలి సంచారమొనర్చిరి. బద్వేలో లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారిచ్చిన ఆతిథ్యమును స్వీకరించిరి.

జిల్లా జమీన్‌రైతుసభ

6 తేదీ కురిచేడులో పెట్లూరు శ్రీ గోవిందరెడ్డిగారధ్యక్షతన నెల్లూరు జమీన్‌రైతు మహాసభ జయప్రదంగా జరిగింది. జిల్లా జమీన్‌రైతు సంఘ కార్యదర్శి రావిపాటి మహానందిగారు తరతరాలనుండి జమీన్‌రైతు లనుభవిస్తున్న బాధలనుగూర్చి వివరించి, పిలువన్న జమీందార్లకు నష్టపరిహార మివ్వకుండా జమీన్‌లను రద్దుపరచడం సముచితమనిరి. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ జమీందారీలు త్వరలో రద్దు కాబోతున్నాయని, రైత్వారీ గ్రామాలలోవలె జమీందారీ గ్రామాలకుగూడా దావులం పప్పిడి యిచ్చుటకు ఏర్పాటుచేశారని, అక్టేలు పెట్టుకోవలసిందని రైతులకు చెప్పారు. సాయంకాలం మహాత్ముని జ్ఞాపకార్థం మందిరమునకు శంకుస్థాపన గావించిరి. రాత్రి కందుకూరు చేరిరి.

గ్రామోద్యోగులు

7 తేదీ వుదయం రివిన్యూమంత్రిగారికి గ్రామోద్యోగుల సంఘం సమర్పించిన మెమొరాండముకు జవాబుచెప్తూ గ్రామోద్యోగుల వంశపారంపర్యపు హక్కును గూర్చి యిప్పుడే ప్రభుత్వం నిర్ణయింపలేదని, 1354 ఫసలీనుండి గ్రామోద్యోగుల కివ్వాల్సిన పెన్షన్ అలవెన్సులు యివ్వకుండుటను గూర్చి, పోలింగ్ స్టేషన్లకు వెళ్ళిన గ్రామోద్యోగులకు టి. ఏ. విషయం, గ్రామాధికార్లకు ఎక్సైజ్ బిళ్ళలు వసూలు చేయువిషయం మొదలగువవన్నీ కలెక్టరుతో సంప్రతించి పిలువన్న వసతులు కలుగజేసెదమని చెప్పిరి. పట్టణ కాంగ్రెస్ వారు యిచ్చిన 'టీ'ని స్వీకరించి కావలిచేరిరి.

కావలి ట్రావెలర్స్ బంగళాలో తాలూకా రైతు కాంగ్రెస్ కలిసుకొని రిమిషన్‌నుగూర్చి చెప్పుకోగా, విచారించి రైతులకష్టములు తీర్చుటకు ప్రయత్నించ డిప్యూటీ కలెక్టరుకు చెప్పిరి.

పులపహాళెంలో యినాందారుని నిర్బంధాలను గూర్చి, కమ్మపాళెంలో కమ్యూనిస్టుల చర్యలను గూర్చి మెమొరాండములు సమర్పించిరి. మధ్యాహ్నం నెల్లూరుచేరి. 4 గంటలకు కలెక్టరుతోగూడా కనుపూరు డెవలప్‌మెంట్ స్కీమునుచూచి మద్రాసు పోయిరి.

—మా. విలేఖరి

చిత్రజగత్

'చంద్రలేఖ' చిత్ర సమీక్ష

జెమినివారి 'చంద్రలేఖ' మొన్న 13 తేదీనుండి నెల్లూరు వినాయకలో ప్రదర్శిస్తున్నారు.

చిత్రం చూచినతర్వాత డైరెక్టరు వాసన్ కృషిని అభినందించనివారులేరు. మన చిత్రకళాపరిశ్రమలో యిప్పటివరకు యింతమాత్రంచిత్రం తయారుకాలేదేమో ననిపిస్తుంది. చిత్రంపొడవు 18,600 అడుగులై, దాదాపు 4 గంటలకాలం ప్రదర్శింపబడినా విసుగనేదిలేకపోగా, ఆఖరి నిముషంవరకు ప్రేక్షకులదృష్టి యితరత్రా మరలకుండా చిత్రాన్ని రసవత్తరంగా నడిపారు.

దీనిలోని సెట్టింగులకు ఒక ప్రత్యేకతవుంది-యింతపెద్ద సెట్టింగులను మనం యిదివరకు ఏచిత్రంలో చూడలేదు. హిందీచిత్రాల్లోగూడా యీ సెట్టింగులలో కొన్నింటిల రూపాయలు ఖర్చయి వుంటవి. రాజప్రాసాదాలు, తోటలు, సర్కస్ సెట్టింగులు యివి-అవి-ఏమి, ప్రతిఒక్క సెట్టింగు ఒక ప్రత్యేకతను, కొత్తదనను చేకూరుస్తుంది. శకాంకుడు ఉండిరి. అన్నను ఎదురించి రాజ్యాన్ని స్వీకరించినప్పుడు సర్కస్‌లో జనం వేలసంఖ్యలో వున్నారు. ఆ పరివారాన్నిగూడా సందడిలో లెక్కపెట్టవలసిందే. ఫోటోగ్రఫీ విస్పష్టంగా, శక్తి దాగా వున్నవి.

కథ ఏ ఒకకాలానికి సంబంధించినది గాదు అవి ముందే తెల్పాలి. అందువల్లనే చిత్రించావున ఆనాటిఆచారాలు, నవనాగరిక వస్త్రాలంకార మిశ్రితమై శోభిస్తున్నది. కథ ఏలాటిఆటంకాలు లేక ముందుకు నడుగెడుతూ, కొన్నికొన్ని ఘట్టాలో ప్రేక్షకుల ఆతురతను చివరిమెట్టువరకు లాగి వుయ్యాలలూపింది.

నర్కస్‌ప్రదర్శనం కొంతదీర్ఘంగావున్నా, నాట్య ప్రదర్శనాలు ఆకర్షణీయంగా, సందర్భానుకూలంగా చిత్రానికి ఒక మెరుగును చేకూర్చాయి.

కృష్ణా . మధురంల హాస్యం విసుగుపుట్టించకుండా సందర్భోచితంగా, రుచికరంగా వుండినది.

చిత్రసమాప్తి హాలీవుడ్ చిత్రాలను పోటీచేస్తున్నదన్నారు.

మొత్తానికి "చంద్రలేఖ" 30 లక్షలఖర్చుతో, 3 సంవత్సరాల వాసన్‌కృషి వృథాపోలేదని రుజువు చేసింది.

పూర్తిసమీక్ష వచ్చేవారం.

గూడూరులోని పెద్ద మైకామైనరగు గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారు శారదాప్రొడక్షన్సు నవయుగ ఫిలింసువారి అనాథబాల. కన్యకాపరమేశ్వరి చిత్రాల ప్రారంభోత్సవాన్ని కోలవారం స్టూడియోలో జరిపారు. నాయుడుగారికివెలె ధనం చేకూరుగాక!

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

మోహనమ్మ పెండ్లి తోసివేత

ప్రిన్సిపల్ సబ్‌జడ్జి శ్రీమాన్ నరసింహాచారియార్‌గారు నిన్న 15 తేది తీర్పుచెప్పుతూ ఈ వరాపడులనే గుర్తులంట చిరకాలానికి అవలేదోలేదనీ, పెండ్లి అసలే జరుగలేదనీ, మోహనమ్మ అక్క సౌందర్యమ్మ అసలే అనుమతియివ్వలేదనీ, ఒకవేళయిచ్చినా అసలే చెల్లదనీ, తీర్పుచెప్పారు.

ఈ మోహనమ్మ అనే వధువు ఈకేసులో కోర్టు విచారణలో తాను అత్తివరపు రెడ్డిని అసలే పెండ్లి చేసుకున్నాననీ, ఆయనతో 12 దినాలు అసలే కాపురంచేశాననీ సాక్ష్యంచెప్పిన విషయం పాఠకులకు తెలిసినదే.

ఈకేసు అసలు యీమధ్య రాజీ ప్రస్తావన జరిగినప్పుడు వెంకటాద్రిమిరెడ్డిగారు ప్రిస్టేజికిపోకుండా అసలు రాజీపడివుంటే చాలాబాగుండెది. ఆ ప్రస్తావనలో వారులు అసలు 21500 రూపాయలు తమకు ఖర్చు అయిందన్నారట, ఇంతఖర్చు యెందుకయినదని అసలు ప్రతివాదుల ఆశ్చర్యం. ఎందుకైనాగాని వాండ్లుమాత్రం అసలు ఎందుకు అర్థంచెప్తారు చూడండి. ఏమైనా రాజీపడి వుండవలసినకార్యం.

"ఏటను దేవుడెరుగు, పిల్ల వల్లమెరుంగు
విశ్వదాభిరామ వినరవేమా!"

పెద్దజడ్జి పి. యస్. రామస్వామిగారు వెనక చేసిన వుత్తర్వుప్రకారం ఒకకేసేమో తీర్మానమైంది, మరొక క్రిమినల్ కేసు విల్వలోవుంది. అటుపైందాకా మోహనమ్మ రంగనాయకులపేట విద్యుక్తులబోను లో వుండవలసివస్తదో మరెట్లా వర్థయమౌతదో ముందుతెలుస్తుంది. ఇంతకూ గార్డియన్ పిటిషను యీదినం వాయిదావుందిగదా!

బియ్యంకట్టవు

నెల్లూరుటవునులో బియ్యపు రకులవరాయిజిల్లాం చీకటివ్యాపారులకు బియ్యాన్నిఅమ్మి యిక్కడ పేదనిక్కీకి లేవని చేతుల పెల్లకించేస్తున్నారు. 8 తేది నాడు టవునులో చిల్లర అమ్మకాపికని వర్తకులకు 2500 బస్తాలయిస్తే మరసటిదినం చెక్‌చేస్తే 1200 కట్టలు కనిపించలేదట. అంటే చీకటివ్యాపారులకు అమ్మారని అర్థము.

పొన్నేరి, మీంజూర్, వగైరాచోట్లకు రైళ్లలోను, యితరవిధంగాను వేలకొలదిశేర్లు పోతున్నవి. ఈ జిల్లా వినియోగానికి సహించవచ్చునుగాని, వరాయిచోట్లకు రహస్య మెగుమతిని ఏమాత్రం సహించరాదు.

రైళ్లలో ప్రయాణం చేయడానికిగాను నెల్లూరు రైల్వే పోలీసుషెడ్డులో దాగుకొనివుండిన 800 శేర్ల బియ్యం పట్టుకున్నారట. 11, 12 తేదులలో బండ్లలో ప్రయాణం చేస్తున్న 4380 శేర్ల బియ్యాన్ని పట్టుకున్నారు. ఇట్లా పలుమార్గం ప్రయాణాలు సాగుతున్నవి అధికార్లతోపాటు పబ్లిక్‌కూడా శ్రద్ధవహించకపోతే క్షామప్రదేశాలు తిండికి మాడవలసిందే. జాగ్రత్త యీవిషయాల్లో మా డిప్యూటీతాశీల్‌దార్ నారాయణరావుగారి శ్రద్ధకు, మరుకుదనానికి ధన్యవాదాలు.

కిర్సనాయిల్

కిర్సనాయిల్ విషయం గోరైంది. యిదివరకు ఇస్తున్న దాంట్లో 4వ భాగం యిచ్చేవరకు తకతకలైంది, పన్నెండురోజుల వగరాగం యిచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేశారట. కావున కొంత నరుకుపాటుకావచ్చు అందరు రేపు ఈరోజువుదయం 11 గం॥నుండి కిరోసిన్ యిస్తారట. ఏమైనా జాగ్రత్తపడి ప్రజలు తక్కువ దువాకకు సిద్ధపడండి.

పెట్రోల్, కిర్సన్, క్రూడ్‌ఆయిల్ యివన్నీ దిగుమతులు తగ్గుతున్నవి. తిరుగా అంతర్జాతీయ యుద్ధభయమూగూడా కారణంగా వుండవచ్చు. ఇకనైనా తమకాళ్లమీద తాము నిలబడేట్టు చూడండి.

శ్రీ గోపాలురెడ్డిగారు

రెడ్డిగారు ఢిల్లీనుండి యీ దినం (16 తేది) మద్రాసు వస్తారు.

మేనెల 2 తేది నెల్లూరుకు విచ్చేయుదురు.

"సేవాసమాజము" పక్షమున 2-5-48 సా॥ 5-30 గంటకు నెల్లూరులో బహిరంగసభజరుగునవియు. శ్రీ గోపాలురెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహింతురనియూ మిసెస్ క్లబ్బువాలాగారు ఉపన్యసింతు రనియుగూడా కార్యదర్శి కె నారాయణరావుగారు తెలుపుతున్నారు.

బ్రాహ్మణ సభ

నెల్లూరు పురమందిరాన 25-4-48 తేది ఉ॥ 7 గంటలనుండి ఆంధ్ర బ్రాహ్మణమహాసభ శ్రీ ఈదర వెంకటాద్రిపు పంతులువారి అధ్యక్షతన జరుగునవియు మండలిక వెంకటశాస్త్రిగారు షాష్ఠ్యబ్దపూర్తి మహోత్సవం జరుపుదురనియు కార్యవర్గం తెలుపుచున్నది.

సారస్వత పరిషత్తు

ఆంధ్రసభవారు 13 తేది సమావేశంలో జూలై 19, 20 తేదులలో సారస్వత పరిషత్ జరుప తీర్మానించినందులకు ధన్యవాదాలు. అందరు తోడ్పడి సింహపురి సారస్వత కళారాధనకు దోహద మిస్తారుగాక.

50 వేల దానములు

గూడూరులో ధనాఢ్యులు పొన్నలూరు వీరారాఘవరెడ్డి-కోటారెడ్డిగారలు రు 25 వేలు గాంధీజీస్మారకనిధికి విరాళమొసగి దానినికేటాయించి గూడూరు ఆసుపత్రిలో ఒక మెటర్నిటీవార్డునిర్మించుటకును. శ్రీ గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారును అట్లే రు 25 వేల విరాళములో ఒక వెనీరియల్‌వార్డు నిర్మించుటకును సంకల్పించినందులకు అనసర్లి సుబ్బరామిరెడ్డిగారి ధన్యవాదాలతోపాటు మా అనేకవేల కృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారాలుగూడ పొనర్చుచున్నాము.

ఇట్లుగదా దాతలధనము సద్వినియోగముకావలెను ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిరస్తు.

అవీ — ఇవీ

సీటిమట్టం:-	కనిగిరిరిజర్వాయర్	11-15
	సర్వేపల్లిరిజర్వాయర్	1-05
	నెల్లూరుచెర్వు	8-1

• • •

ఆంధ్రసభవారి ఉగాది పంచాంగం, కవుల సాహిత్యంతో—శ్యామలాదేవి మధురగానంతో రాణించింది.

• • •

జిల్లాకోర్టు 17 తేదినుండి, మునసబ్‌కోర్టులు మే 8 తేదినుండి మూత. పునర్దర్శనం జూన్ 19 తేదిన.

• • •

'కోమలవిలాస్'లో కాఫీపానీయం మత్తున ఒకరు గొరుగు, ఒకరు బ్యాటరీలైట్ మరచినారట మరొక కప్పుకాఫీతాగి సరియైనబుద్ధితో తీసుకోండి.

• • •

కందలపాడు ఇనాంగ్రామంలో గ్రామసత్రంలో రైతుల సందులలోవుండే పలసాయంగూడా ఇనాందారుదేనా పోలీసుగారూ! ముందు రైతులు చెప్పకుంటే సివిల్ నేచర్ అంటిరే, ఇనాందార్ చెప్పకుంటే మళ్ళీ క్రిమినల్ నేచర్ వౌతుందా?

—"ఓర్చుకోవే రామచిలుకా"

• • •

గాంధిజీ స్మారకనిధి సంఘసమావేశం 18 తేది సా॥ కోఆపరేటివ్ భవనమున.

• • •

ఆంధ్రసభవారి శ్రీరామనవమి 17 తేదినుండి పెద్దజడ్డిగారి అధ్యక్షాన.

• • •

మండల గోరక్షణసంఘ సర్వసభ్య సమావేశం 23 తేది సా॥ 5 గం పురమందిరాన, కార్యవర్గ ఎన్నికలకు- ఆ సా॥ 6 గంటలకు వార్షికోత్సవం కలెక్టరువారి చేతిమీదుగా.

• • •

"కైతులదేవు దొడ్లలో యికజామరి తిండికిదారి"

• • •

త్రాగుడు కేసులు— కుల్లూరు సాతబాగ్రింద బుడ్ల కేసులో దరిమడుగు వెంకటసుబ్బయ్యకు 4 మాసాలు.

నెల్లూరుజిల్లా రచయితల సమావేశం

మొన్నటి 13 వ తేదిన ఆంధ్రసభ 3 మిటి సమావేశంలో నెల్లూరు మండలంలోవున్న రచయితల సందర్శన సమావేశపరచి జూలైనెల 19, 20 తేదులలో ఒక సారస్వతపరిషత్తు జరపవలెనని తీర్మానముగా వింపబడినది. పురప్రముఖులు ఈ శుభకార్యానికి సర్వవిధముల తోడ్పడి సింహపురి సారస్వతాభ్యుదయానికి సాయపడగలందులకై ప్రార్థిస్తున్నాము.

దుర్గా రామమూర్తి,
కార్యదర్శి - సారస్వతశాఖ.

నెల్లూరు నైషధమాస్టరుకు 4 మాసాలు—తిరుగ మరొక కేసు పట్టుకున్నారట.

• • •

11 తేది ఉస్మాన్‌సాహెబ్ పేటలో 26 యిండ్లు దహనం. 15 వేలు నష్టం.

13 తేది పురిణిలో 6 గడ్డివాములు కాలినవి ఫైర్ సర్వీస్ సేవ చేస్తూనేవుంది.

వార్తాలహరి

ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యాన కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల రాజకీయ పాఠశాల బెజవాడలో జరుగుతున్నది రంగాగారు 14 తేది నుండి 17 తేది వరకు పాఠశాలలో వుపన్యసిస్తారు.

• • •

నైజాం ప్రభుత్వం రజాకార్ల సంస్థను నిషేధించవచ్చని గోలుకొండ పత్రికవార్త.

• • •

మద్రాసు అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశం యీనెల 22 తేది 5-30 గంటలకు జరుగుతుంది. డిప్యూటీ లీడరు, అసేను కార్యవర్గ ఎన్నికలు జరుగుతవి.

• • •

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యవర్గం 17 తేది బెజవాడలో అవసరంగా సమావేశం గాబోతున్నది.

• • •

సత్వర ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ విషయంలో యీనెల 24 తేది పట్టాభి, రంగా, ప్రకాశం ప్రభృతులు నెహ్రూతో మాట్లాడుతారట.

• • •

13 తేది నెల్లూరులో జరిగిన జిల్లా ముస్లింలీగు జనరల్‌బాడి సమావేశం ముస్లింలీగ్ యికమీదట రాజకీయపార్టీగా పనిచెయ్యాల్సిన అవసరం లేదని నిర్ణయించి రాజకీయపార్టీగా జిల్లా ముస్లిం లీగును రద్దుచేసింది.

కార్యవర్గ సమావేశం

నెల్లూరుజిల్లా రైతుకాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సమావేశము 22-4-48 పగలు 2 గం॥లకు నెల్లూరులో జమీన్‌రైతు పత్రిక కార్యాలయమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయప్రార్థన.

—నూకలపాటి సుందరరామిరెడ్డి.
ప్రధానకార్యదర్శి.

★ రమ్యమైన రెండవవారం ★
నెల్లూరుమణిటాకీసులో
పంచరంగుల అరవచిత్రం
★ రాజకుమారి ★
మాలతి నటించిన గొప్పఫిలిం
తరువాతిఫిలిం:- ప్రతిభావారి
బాలరాజు
అంజలీదేవి - నాగేశ్వరరావు
నటించిన తెలుగు చిత్రము

చలువ
సౌఖ్యము
నిచ్చును
వనమూలి
కొషధులచే
తయారుచేయబడినది
శ్రీ విన్సోలమ్మ
నెల్లూరుజిల్లాకు—ఒంగోలు టవునుకు డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:-
దీ ఇండిపెండెంటు జనరల్‌స్టోర్సు.
స్టోన్‌హవుసుపేట — నెల్లూరు.

జూట్ కార్పెట్లు
చిత్రవిచిత్రమైన రంగుల్లో
కావలసిన ఏ సైజులోనైనా
బిర్లావారి
జూట్‌కార్‌పెట్లు
సరసమైనవెలలకు దొరకును
జి. వి. శెల్వాపిళ్లశెట్టి కంపెనీ,
—నెల్లూరు—

పండ్లపొడి
వాడండి
సాకరియా
నెల్లూరు

HINT TO LORRY OWNERS
ENGINE OVERHAUL
&
RE - BORING
WILL REDUCE RUNNING COST
General Engineers
Opp. PEDDA BAZAAR MARKET
NELLORE

తిలక్
విస్కి
ఇంగువ
వెల పౌను రు 2-14-0 లు
గడియారం మార్కు
కర్పూరం
మెంతాల్
వోమపువ్వు
పచ్చకర్పూరం
సరసమైనధరలకు-
* హోల్ సేల్ గాను
రీటెయిలుగాను
సప్లయిచేయబడును
★
గోపాల్ జీ చాంప్ షీ & కో
30, గోవిందప్పనాయక వీధి,
జి. టి. మద్రాసు.

ఏదాకైనా దినే వాడమని సలహా యిస్తాడు
ఉబ్బసానికి ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులకు పురోహిత్‌వారి శ్వాసహరి వాడాలని వైద్యులు చెబుతారు. ఉబ్బసవ్యాధిని తక్షణమే నివారించునని మందులంతా అబద్ధం అవి వ్యాధిని నిర్మూలించక లక్షణాలను అణిచిపెట్టి మరింత ముదిరేట్లు చేస్తాయి.
పురోహిత్‌వారి శ్వాసహరి శాశ్వతంగా వ్యాధిని కుదురుస్తుంది - మీరు సుఖంగా నిద్రపోతారు. సుఖంగా భోజనంచేస్తారు. బాగా అరిగించుకుంటారు. క్రమేపి ఆరోగ్యం బాగుపడుతుంది. మీ ఊపిరితిత్తులు బలపడుతాయి. ఉబ్బసం శాశ్వతంగా తగ్గిపోతుంది.
రూ. 3-8-0, 5-12-0, 10-0-0 ధరలలో.
3, 6, 12 డొస్సుల సీసాలు లభ్యమౌతాయి
కావలసినవారు ఇంగ్లీషులో జాబువ్రాయాలి
తయారుచేయువారు :
డాక్టర్ పురోహిత్ ఫార్మసీ,
కొల్హాపూర్.
ఉబ్బసాన్ని పోగొట్టేందుకు డాక్టర్ల మంచి మందు శ్వాసహరి

పురోహిత్ స్వాసహారి
DR. PUROHIT PHARMACY, KOLHAPUR
నెల్లూరులో దొరుకుచోట్లు:—
1 మెడికల్ అండ్ జనరల్ సప్లయింగ్ కంపెని.
2 కె. ఎస్. రావు అండ్ సన్సు.
3 యం. లోకనాథం అండ్ సన్సు.
4 ఏ. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు.

'గ్రో మోర్ ఫుడ్' ప్రదర్శనాలు, ప్రచారాలు ★ ఆహారసమస్యను పరిష్కరింపలేవు

యంత్రపునాగేళ్ళ సేద్యమే

★ శాశ్వత పరిష్కారానికి మార్గం

మధ్యపరగణాలలో విభాములు అంత సారవంత మైనవికావు. రాజధానిలోని ఎక్కువప్రదేశం కొంత ప్రదేశంగాబట్టి ప్రస్తుతం సాగుబడిఅవుతున్నభూములన్నీ మెట్టభూములే. ఈమెట్టలుకూడా బ్రహ్మాండమైన రాతిమెట్టలు. ఈ రాతిమెట్టలమీద రైతులు సామాన్యమైన సేద్యంచేస్తే పంటపండడం సున్న. ఎలాగో రైతులుకష్టపడి యీ రాతిమెట్టల సేద్యంమీదనే ఆధారపడి తమ జీవనోపాధిని గడుపుకుంటు

మా నాగపూరు జాబు

★

భూమాటిగాంధి, బి. ఏ.,

న్నారు. పంటలు ఎంతపండినా, ఈ రాతిమెట్టలమీద సేద్యంమాత్రం రైతులను, రైతుపశుబలాన్ని సర్వి పిప్పిచేస్తున్నమాట యదార్థం. అందువల్ల ఎక్కువ భూములు సాగుబడిఅవడానికి తగిన అవకాశం లేకపోయింది.

ప్రభుత్వంవారు ఎక్కువపంట పండించమని ఎంత ప్రచారంచేసినా, యెన్ని ప్రదర్శనాలు చూపించినా, కష్టమెరిగిన రైతులకు పుత్సాహంకలుగలేదు. అందువల్ల సి. పి. ప్రభుత్వంవారు ఈమధ్యనే అమెరికానుండి 10 గొప్ప సేద్యపుయంత్ర పరికరాలను (Tractors) తెప్పించారు. ఒక్కొక్కయంత్రం ఒక్కటేప్రస్తుతం 12 సామాన్యమైన నాగేళ్ళకు తెగినంతభూమిని దున్నివేస్తుంది. యెంత మట్టిరాతినేలైనా ఒక అడుగుమొదలు రెండు అడుగులవరకు సునాయాసంగా పెళ్లగించివేస్తుంది. ఈ దున్నేమిషనుకు ముందు ఇంకొక చిన్నమిషనువుంటుంది. ఈ చిన్నమిషను అడ్డంవచ్చిన చెట్టుచేమలనంతా నరికివేస్తుంది. ఒక్కొక్కమిషను పూర్తిగాపనిచేయిస్తే రోజు 1-కి సరాసరిన 50 ఎకరములవరకూ దున్నుతుంది. ఈ మిషనులను పెట్రోలుతో నడుపవచ్చును. లేదా క్రూడ్ఆయిల్‌తోకూడా నడుపవచ్చును. రైతులు అంత శ్రమపడవలసినవసరంలేదు. చాలా సులభముతో కొందరు. గుట్టలుగావున్న భూమి పైరు పెట్టడానికి అనుకూలమైనదిక్కగా తయారౌతుంది అందువల్ల మధ్యప్రాంతపు రైతులంతా తమ ప్రభుత్వపు సహాయాన్ని వేనోళ్ల కొనియాడుతున్నారు.

ఈనెల 15 తేదీ ఒకశుభముహూర్తంలో సాగర్ జిల్లాలో ప్రధానమంత్రి రవిశంకర్ శుక్ల, ఆహారమంత్రి పాటిల్‌గార్ల ఆధ్వర్యంక్రింద పదివేల రైతు సమూహపు సమక్షంలో, ఈయంత్రపునాగేళ్ల సేద్యం సాగించారు. ఈస్కీముక్రింద ఈ సంవత్సరం 50 వేల ఎకరాలను అదనంగా సాగుచేయించాలని సి.పి. ప్రభుత్వంవారి సంకల్పం; మిషనులుమాత్రం ప్రభుత్వపు స్వాధీనంలోనేవుంటవి. ముందుముందు ప్రభుత్వంవారు కొన్ని నిబంధనలు తయారుచేసి, ఆ స్కీముప్రకారం రాజధానిలోని బోరంబోకుభూములన్నింటినీ పదిసంవత్సరాలలోపలనే వ్యవసాయపుభూములుగా తయారుచేయించడానికి నిశ్చయించుకొన్నారు. ఈస్కీము విజయవంతంగాసాగిందంటే ఇకముందు ఈ రాజధానిలో పంటభూములకు పెరితివుండదు. ఆహారసమస్యకూడా అట్టే ప్రభుత్వాన్ని పీడించదు. రైతులు కొంచంశ్రద్ధతో కృషిచేస్తే, కరువులు, కాటకాలకు దేశంలో ఆస్కారంవుండదు.

ప్రస్తుతపరిస్థితుల్లో ఇలాంటి యంత్రపుపరికరాలు మనదేశంలో ఎంతైనాఅవసరం. ముఖ్యంగా మన మద్రాసురాజధానిలో, రాయలసీమప్రాంతంలో ఈనాగేళ్ళ ఎంతైనా వుపయోగపడగలవు. మద్రాసుప్రభుత్వంవారు త్వరలోనే ఈ సదుపాయాలను కల్పించినయెడల రైతులు ఎక్కువ పుత్సాహంతో వ్యవసాయాభివృద్ధికై పాటుబడగలరు. అంతేగాని "గ్రోమోర్ పుడ్ స్కీము" ప్రదర్శనాలవల్ల, సిర్కారు డెవలప్‌మెంట్ వుద్యోగస్థుల నియామకంవల్ల అభివృద్ధికంటే ఎక్కువ అనర్థకాలే సంభవించగలవు. బీడు పడ్డ భూములన్నీ సాగుబడికాగలవు. అప్పుడే మనదేశం "సస్యశ్యామలామాతరం" అవుతుంది.

శ్రీ కె.యస్. కేసరిగారి దానధర్మములు

ఆతిరిక్తుడై దారుడుగా మద్రాసువచ్చి అదృష్టవశమున లకోధికారియైన ఆంధ్రపుత్రుడు శ్రీ డాక్టర్ కే. యస్. కేసరిగారు. తాను వచ్చినదగ్గర ప్రారంభమైన నాటినుండీ దాన ధర్మములు చేయనేర్చిన వితరణశాలి. స్వస్థలమన్నా, వ్యాజనమన్నా అభిమానం మెండు. తద్వారా నెల్లూరిలో కొన్నాళ్లి కాపురమున్నారు; నెల్లూరు వరు ప్రజాసంస్థలలో పద్యులైనారు; పలు మిత్రబృందము నేర్పరచుకొన్నారు. చిరకాలం మద్రాసు కాలేజీలో చదువుకొంటూవచ్చిన నెల్లూరు విద్యార్థిసంఘమునకు ప్రధాన పోషకులుగాను-శ్రీ వారు వసూలుచేసుకున్న పదులకు తన వందలుచేర్చి-ఏటేటా వారికి వసనంతిర్పణం ఇష్ట మృష్టాన్నమిడి సంతసింపచేసెనుడు. ఎందరో ఆశ్రితులకు ఫ్రీ పుస్తకములకు విద్య చెప్పించి పెద్దవారినొనర్చిన పెద్ద. నెల్లూరిలో దిక్కువిజయంతిపాటిగా మొల్లరాంతి సాగించిన కవితాప్రియులు-ఫ్రీం ప్రోత్సాహముకొరకు "గృహలక్ష్మి" అనే పత్రిక మాసపత్రికను తెలుగున 20 సం॥లుగా సాగిస్తూ ఏటేటా "గృహలక్ష్మి స్వర్ణకంకణము"ను యొక విదుషీమణికి సమర్పించుచున్న – విన్నపోత్సవములు - ఆంధ్రదేశం నాలుగుమూలలనుండి ఏ ధర్మసంస్థ నడుపుతున్నవారైనా జోలెకట్టుకొని చెన్నపట్నం వెళ్లారంటే, తప్పనిసరి వద్దు కేసరిగారిది. ఏ ఆడాగిరియో ఆడపిల్లమునకని ఆ పనిగందును గుంటూరు శివాలయంలో, పిలిచి వెళ్లినదట; కారదా నికేతనము వారు ఈ శిశువును కని పెంచవలసినదని చీటివ్రాసిపెట్టి ఆ కుంతిదేవి అంతర్ధానమైనదట. అమెకు శైశవపు ఖర్చులన్నీ గడుపులకు శ్రీ కేసరిగారు సాలీనా రు 100 లు ఇచ్చిరట; ఏమి బాదరాయణ సంబంధం. మద్రాసులో, ఆంధ్రమహాసభకు మహాగ్రంథాలు పెరుతున్నారంటే రు 500 లు వీరివద్దు.

ఇవన్నీ ఒకయెత్తు; ఇక చెప్పబోయేది ఒక యెత్తు. చెన్నపట్నంలో తెలుగు బిడ్డలకు తెలుగు. తెలుగులో విద్య చెప్పేబడులు లేవని చిరకాలంనుంచి గోల. కొరత హైకోర్టు వకీళ్ళు, జడ్జీలు, ఇంత ఉన్నతోద్యోగులు, విశ్వదాతలు కోటీశ్వరులైన వర్తకులు- ఎందరెందరో వెలిసి వెలిగారు. ఎవ్వరు ఈ కొరత తీర్చలేదు, ఇల్లుంది ఎట్లు ఒకచిన్న ప్రాథమిక పాఠశాలం ఏర్పడితే దాన్నిచేబట్టి విడుదలపెట్టి క్రమక్రమాభివృద్ధి నేటికి హైస్కూలు దాకా తెచ్చినారు. ఇప్పటికి దాదాపు రెండులక్షలకు పైగా సమర్పించినారు. ఇంతెంతకదినోయున్నదో? నేటికేసరి హైస్కూలు నందు సుమారు 500 మంది తెలుగుబిడ్డలే ఆటంకం లేకుండా తెలుగులో స్కూలుఫైనలు వరకు విద్య నేర్చుకుంటున్నారు.

ఇంకా ఆయనకుతృప్తి కలుగలేదు. గత సం॥లో తెలుగుబాలికలకు ప్రత్యేకంగా "కేసరికన్యావిద్యాలయం" ఏర్పరచుటని - హైస్కూలు కమిటీవారి పరంగా - ఒక్క తీరులో-లక్షరూపాయలకుచెక్కు వ్రాసి యిచ్చిన దానకర్ణుడు, అయితే కర్ణుని దానములు యాచితములు - ఇవి అయాచితము సుమా!

శ్రీ కేసరిగారి కీర్తులుదిశోదిశ కాయిరా ధర్మోరక్షతి రక్షితః

ప్రతీక్షిస్తున్న శ్రీవేంకటేశ్వరఆయుర్వేదనిలయం ఆయుర్వేదౌషధములకు
చింతలూరు
బ్రాంచి. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (Regd)
మూడు రు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అవ్యాధి బాధనుండి మిమ్మల విముక్తంచేస్తుంది. దిగులు పడవలసినవసరంలేదు. వారంమందు రు. 7-0-0.
డాక్టరు టొమ్మా కేశవులు
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) వెంకటపేట - నెల్లూరు

శ్రీ శంకర రత్నప్రరుష లేహ్యం
ఆంధ్రదేశ మునందు మొదటినుండియు ప్రసిద్ధికెక్కినది.
మహేశ్వర ఫార్మసీ, రాజమండ్రి

డాక్టర్ వెంచర్స్ చర్మరంజన్
(రిజిస్టర్డ్)
చర్మరోగములకు
చర్మరంజన్ డిపో నెల్లూరు

కుష్టు ★ బొల్లి
వగయిరా మేహావ్యాధులు - సెగ - సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
వెంటనే క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు-
జి. వి. రెడ్డి. ప్రొప్రయిటరు.
వి. రెడ్డి అండ్ కో., [రిజిస్టర్డు]
గోపాలపురం — తూర్పు గోదావరిజిల్లా.
(వయా) — తణుకు.

గాజులు ఎంత బాగున్నవో చూడే! ఎవరంగట్లోనమ్మా?

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగలవర్తకులు—నెల్లూరు.

మేలైన పిటివక్కతో తయారై

ప్రఖ్యాతి చెందిన
లక్ష్మి సుగంధ వక్కపొడి
అన్నిచోట్ల దొరుకును
లక్ష్మి బీటల్‌నట్ వర్క్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
★ వక్కలు పొడిచేసి యివ్వబడును

ప్రకృతిచికిత్స ★ ప్రధాన వైద్యులు Dr. వి. నాగేశ్వరరావు. B. A., N. D., H. M. B గారు
క్షయ, కుష్టు, సిఫిలిస్ మొదలగు సమస్త మొండివ్యాధులు నిర్మూలించుచున్నారు. హెడ్డాఫీసు:-
ట్రంకురోడ్డు — (ఇనుపలింగళ్లవద్ద)
హాస్పిటలు—నవలాకుతోటలు, నెల్లూరు.
— హెడ్డాఫీసు తెరచియుండు కాలము —
సా॥ 4 గం॥ మొదలు 6 గం॥ వరకు

భరతముని విరచిత

నాట్యశాస్త్ర విచారము

—వంగోలు వెంకటరంగయ్య, బి. ఎ., బి. యెల్.,

(గతసంచిక తరువాయి)

అవిర్భావమునకై అన్నివేదములను స్మరించి సవాత్తై ఋగ్వేదమునుండి పాఠ్యమును, సామవేదమునుండి గీతాంశమును, యజుర్వేదమునుండి అభినయాంశమును అధర్వణవేదమునుండి రసాదులను గ్రహించి పంచమవేదమును నిర్మించి ఇట్టి విధి ఇటుల సిద్ధముచేయబడిన నాట్యవేదమును దేవతాగణములలో ప్రవేశపెట్టుమని కోరెను. అది తమ దేవగణములకు సాధ్యమయిన పనిగాదనియు వేదగుహ్యజ్ఞులగు ఋషులే దానిని గ్రహించుటకు ధారణ చేయుటకు ప్రయోగించుటకు శక్తులని మనవిజేసికొనెను. అంతట బ్రహ్మ భరతమునికి తెలిపి ఈ పంచమవేదమును నీవుగ్రహించి నీనూర్గురు పుత్రులకు (శిష్యులకు) సప్రయోగముగ నేర్పవలసినదని ఆజ్ఞాపించెను. అంతట భరతముని తన పుత్రశతమున యెవరెవరు యేయే ప్రయోగమునకు అర్హులో పరిశీలించి నాట్యవేదమునంతయు సప్రయోగముగ వారలకుపదేశించెను. అప్రథమదశలో కావ్యరచనా ప్రసక్తములగు కైశిక్యాది వృత్తులలో భారతి, సాత్త్వతి, ఆరభటియను మూడు వృత్తుల మాత్రమే ప్రసిద్ధములయియుండెను. కైశికవృత్తి ప్రచారములో లేనందున కావ్యరచనా ప్రయోగములయందలి రసహీనముగ నగపడుచుండెను. ఈ కైశికి వృత్తికి పురుషులగు భరతశిష్యులు నూర్గురును తగియుండినవారు గాకపోయిరి. అంతట భరతముని బ్రహ్మయొద్దకు పోయి కైశికవృత్తినిగూడ ప్రసాదింపుమని ప్రార్థింపగ దాని స్వభావమెట్టిదని బ్రహ్మ అడుగగ పూర్వము నటరాజు పరమశివుడు నృత్యము చేయుచుండగా ఆనృత్యమున నృత్తాంగహార సంపన్నమును రసభావ క్రియాత్మకయునగు కైశికివృత్తిని తానుచూచినట్లును అట్టిది స్త్రీలకు మాత్రమే సాధ్యమగుననియు పురుషులకు ప్రయోగసాధ్యము కాదనియు ముని బ్రహ్మతో మనవిచేసికొనగా అప్పుడు బ్రహ్మ మానసికముగ నాట్యాలంకారచతురలగు నిరువదిరెండు అప్సరసల సృష్టించి వారలనుగూడ నాట్యప్రయోగముకొరకు భరతమునికి యిచ్చెను. అంతటభరతమునికి నాట్యసంపద పూర్తి అయినందున, దీనినంతయు నేమిచేయమనెదరని ఆయన బ్రహ్మనడుగగ ఇపుడు ధ్వజమహము అను ఇంద్రధ్వజోత్సవసమయము వచ్చియున్నది. ఈ మహోత్సవ సమయమున ఇదివరకె రచియింపబడియుండు దేవదానవ సమవకారమును ప్రయోగించి నాట్యప్రదర్శనము జరిగింపుమని బ్రహ్మ అనుజ్ఞ ఆయినమీద ఆ దేవాసురయుద్ధసమవకార ప్రయోగము జరుగగ దైత్యులు నిర్జితులయినటుల ప్రదర్శింపబడినందున వారికి కోపముకలిగి వారు నాట్య విఘ్నములు చేయుట కారంభించిరి (సమవకారం మనగ దశవిధ రూపములగు నాటకముల భేదములలోనొకటి) అంతట నాటక విఘ్నరూపములగు అపదలనన్నిటిని నివారణచేయుటకు కావలసిన రక్షప్రయోగములన్నిటిని జరిపి ఒకవిధముగా దేవదానవులకు సమాధానమును కుదిర్చి ఆ ప్రయోగ సమాప్తిచేయబడినది. లోకములో నాట్యప్రవృత్తి పుట్టినవిధమటుల మొదటియధ్యాయమున వర్ణింపబడియున్నది.

రెండవ యధ్యాయమున నాట్యమండప (Theater) నిర్మాణము విస్తరించి చెప్పబడియున్నది. నాట్యగృహము మూడు విధములు[గ] చెప్పబడినవి. (1) వికృష్టము (Oblong) (2) చతురస్రము (Square) (3) త్ర్యస్రము (Triangular) ఈ మూడువిధములగు నాట్యగృహములలో ఒక్కొకదానిలోనను జ్యేష్ఠ మధ్యమ కనీయసములను మూడు రకములు చెప్పబడినవి. దీనిలో మనుష్యలోకమున కనుకూలమయినది వికృష్టములో మధ్యమ రకమనిరి. ఈమధ్యమ రకము యొక్క కొలతలు = తూర్పు పడమరలు 64 హస్తములు—ఉత్తర దక్షిణము 32 హస్తములు—నిడివి 64 హస్తములలో సగము 32 హస్తములు ప్రేక్షాగారము అనగ నాటకమును చూడవచ్చినవారు కూర్చుండుచోటు (అడిటోరియం) ఇది విధివిలో పడమట సగము. తూర్పు సగములో ఈప్రేక్షాగారమునకు ఆనుకొని తూర్పునయందు సగము (16 హస్తములు) రంగము రంగపీఠము-మత్తవారణము అను భాగములు. ఇందుకు తూర్పునయందు మిగిలిన భాగము నేపథ్యము (వేషములు అమర్చుకొను చోటు ఇప్పటి నాటకశాలలందుకూడ యిటులే నిర్మింపబడియుంటున్నవి) కొలతలు కొంచెము భేదముగనుండవచ్చును. భరతనిర్మిత నాట్యమంటపమున పైనుండి జారి తిరుగ పైకిచుట్టబడునట్లి తెరలున్నటులు లేదు. ముందుతట్టు ఒక్కతెర వ్రేలాడుచుండును. నటకులు దీనినుపరించి రంగముపైకి వత్తురు.

మూడవ అధ్యాయమున రంగదైవత పూజనము లోనగు విషయములు కొన్నిగలవు.

నాల్గవయధ్యాయము నాట్యమునకు ముఖ్యమైనది. అభినయ ప్రకరణమిందు వివరింపబడియున్నది. కరణములు, అంగహారములు, రేచకములు లోనగు నాట్య వివరణములిందున్నవి.

అయిదవయధ్యాయము మూడవఅధ్యాయమునకు కొంత సంబంధించినదై పూర్వరంగ విధానమిందు వివరముగ తెలుపబడియున్నది. పూర్వరంగమనగ నాటక ప్రదర్శనము ప్రారంభించుటకు పూర్వము నటకులు కుడపము ఆతోద్యకారులు, నాట్యపరిజనము అందరు రంగముమీదచేరి రంగదేవతా పూజనము చేయుట. (సశేషము)

ఎరువుల ప్రాముఖ్యం

అధికాహారోత్పత్తికి నెల్లూరుజిల్లా రైతులకు వ్యవసాయశాఖ సూచనలు

ఆహారోత్పత్తికి ఎరువు ముఖ్యాధారము. వేరుశనగ పిట్టు, పశ్వేటు, సూపరు, ఎముకల పొడి మున్నగునవి మనకు కావలసినంత లేవు. వాటి ఉత్పత్తి మనదేశంలో చాలాతక్కువ.

వడ్లకు పచ్చియాకు ఎరువంత మంచిదికాదు దాపైని యకరం 1కి 112 పౌనుల చొప్పున ఎముకల పొడి వేసినచో భూమిసత్తువగును అట్లా ప్రతిసంవత్సరం ఎకరాకు 5 లేక 10 బళ్ల పచ్చియాకు 112 పౌనుల ఎముకలపొడివేసినట్లయితే నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రతి ఎకరా రెండుపుట్లు పండిరీరుతుంది. పచ్చియాకు యెక్కడనుండో తీసుకవచ్చేకంటె, కయ్యలలోనే జనుముగాని, జీలుగకాని కారువర్షాధారముననో మరే బలవహాయ్యమునో యీ మే, జూన్ నెలలో వేసినట్లయితే చాలామంచిది. పచ్చియాకు ఎముకలపొడి వేసినభూములకు ఏకువుల ఎకువుగాని, పిండిగాని పాటి మన్ను గాని అవసరములేదు. చవుటి భూములకు జీలుగ చాలామంచిది. తప్పక మొలచును. జనుముకు మంచిభూములు కావి వకి రావు. చవుటిభూములలో జనుము పైరగుట కష్టము. సాధారణంగా మొలవనేమొలవదు.

ఇది చాలా సులువైనమార్గము. ఖర్చు చాలతక్కువ. కావలసినన్ని జనుమువిత్తనాలు, జీలుగ విత్తనాలు వ్యవసాయ డిపోలలో దొరకును. వడ్లకూపనులకుగాని దబ్బుకుగాని యిచ్చెదరు. ఎముకల పొడికూడా కావలసినంత సమకూర్చుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాము.

రైతులందరు యీ విషయమునుగురించి. పశ్చి... పచ్చియాకు ఎరువు విత్తనాలను జల్లివారు లాభము పొందుచు ఇతరులకు ఆహారమును ...దురు గాక।

—నెల్లూరుజిల్లా వ్యవసాయ ఆఫీసరు.

...ల్లి
ముఖ...
క్యాటలాగు
... & కో.,
... M.S.M.

పసిపిల్లలకు

అజీర్ణము ముదిరి లివరుజబ్బులు వచ్చును. ఆపైన పాండువు, కామెల, వాపు. మొదలగు దారుణవ్యాధులు కల్గును. లివరువచ్చినతర్వాత అవిపోగొట్టుకొనుటకుమందులు వెతకుటకన్న నిద్ధం కఅజీర్ణము రాకుండ జేసికొనుటయే మంచిది, అందుకు

బాలసఖి

వాడుడు. ఇది అజీర్ణము, ఆకలి కాకుండుట మాలబద్ధము, వీటివలన కలుగు బలుకు, జ్వరము మొదలగు వ్యాధుల పోగొట్టి, బిడ్డలకు మంచిఆగ్ని, ఉత్సాహము, ఆరోగ్యము, బలము నొసంగును. పీసా 2—0—0

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు,
ట్రంకురోడ్డు :: :: నెల్లూరు.

శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద
పేటెంటు ఔషధములకు..
క్షీరసముద్రం ఫార్మసీ
రాజమండ్రి

దంతరోగాలన్నిటికీ
దంత చికిత్సలకుగాని — పండ్లు కట్టుటకుగాని వీరిని చూడండి
★
డాక్టర్. యన్. కె. రావు
కోమలవిలాస్ మిద్దెమీద.
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

మనవి

ఆనందసుధ సమస్త వ్యాధులకు
8 డా॥ సీసా రు 3—0—0.

ఆరోగ్యసుధ సమస్తసెగ సవాయి వ్యాధులకు మేహములకు
60 మాత్రలు రు. 4—0—0.

స్త్రీసుధ స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు
60 మాత్రలు రు 4—0—0.

Note:- మా 250 రకముల మందులను మా గ్రంథములను మావద్దను మా ఏజంట్లు అందరివద్దను ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.
డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి & సన్సు,
రాజమండ్రి :: (M.S.M. RY.)

శాస్త్రీయమైన భృంగామలకతైలం

కల్పాశ్రమము :: నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి **బాలసంజీవిని** (Regd.)
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,
11, దక్షిణమాడవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.
కుంభకోణము బ్రాంచి : 7, సారంగపాణికోవిల, తూర్పువీధి.
తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి : 16, పుగళియపిళ్లెవీధి, తెప్పకుళం. P. O.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును.

నేతాజీ ఆమ్లా హేరాయిల్

శీతల పరిమళమును కలిగివుండును.
★
వనమూలికలచే తయారుకాబడినదని గ్యారంటీ యివ్వబడినది.
శిరోజములను వృద్ధిచేసి నల్లపరచుటలో సాటిలేనిది
రెండవమారు వాడుటకు మిమ్ములను ప్రేరేపించును
పోస్టేజి ప్రత్యేకం * వెల సీసా 1-కి 1-8-0

శ్రీ కృష్ణా సోపువర్క్సు (రిజిష్టర్డు) బెజవాడ.

చిత్తూరుజిల్లాలో బెల్లంధరలు పడిపోవడంతో కోట్లరూపాయల నష్టం

రైతులు నిలువునా ఎండిపోతున్నారు, అతడికొంప కూలిపోయింది

దేశం ఒకవైపు తిండికి బట్టకు మొరోగిమంటున్నది. ప్రభుత్వం ఒకవైపు అధికాహారోత్పత్తి మంత్రాన్ని అహర్నిశలు జపిస్తోంది.... రైతులంతా తమ రక్తాన్ని చిందించి, ఎముకల్ని పొడిచేసి పండిస్తున్నారు. ఫలితంగా యెండిపోతున్నారు. పంటలకు తగ్గ ధరలు లేకపోవడం అటుంచి ఉన్న ధరంకైనా అమ్ముకొనే అదృష్టంలేదు.

చిత్తూరుజిల్లా బెల్లం పంటలో ప్రఖ్యాతిచెందింది. పండించిన బెల్లం ఊరూరు పాడైపోతోంది. అడిగే దారిలేదు కొనేవర్తకుడు లేడు.

ఈ పరిస్థితులకు వెనుక పెద్ద కుంభకోణం దాగివుంది. ఈరైతులిలా నష్టపడ్డానికి కారణం ఈనాడున్న మదరాసు ప్రభుత్వం.

(1) స్వేచ్ఛగా గిట్టుబాటు ధరలకు అమ్ముతున్న రైతుల నెత్తిపై కంట్రోళ్ళు అనే వజ్రపు పెద్ద బండల్ని తెచ్చిపెట్టింది. అందువల్ల బెల్లంధరలు పడిపోయి ఆర్థికంగా రైతు లేవలేక పడిపోయారు.

(2) చిత్తూరుజిల్లానుంచి ఏ క్రియతరప్రదేశాలకు పర్మిట్లులేనిదే బెల్లం యెగుమతిచేయరాదు. ఆపర్మిట్లు మూడెకరాలకు పైబడ్డ రైతులకే యివ్వబడును. వాస్తవానికి చిత్తూరుజిల్లాలో నూటికి 80 మంది రైతులు ఒకఎకరా రెండెకరాలు అంతకంటే తక్కువే సైరు చేస్తారు. వీళ్లంతా పండించిన బెల్లాన్ని అమ్ముకోరాదు అంటే వాళ్ల పైరైనంతవరకు సాధ్యమైనంతవరకు ఆబెల్లాన్ని తినివేయాలి. పానకంచేసుకొని త్రాగాలి. లేకుంటే వర్షంతోకుళ్లిపోయిన బెల్లంతో పాటు కుళ్లిపోవాలి. కష్టంతెలిసినవారైతే అద్రవాన్ని మరలా పొలాలకు ఎరువుగావేయాలి. ఇంతా జరిగింది.

తిన్నారు. అందరికి కలిపిత్రాగారు. మిగిలింది పశువులకు పెట్టారు. ద్రావమంతా కొంపలుపిండాక అందులో పుట్టిన క్రొత్తరోగాలకు స్వాగతమిచ్చారు-

ఆలోచించితే ప్రభుత్వంలో ఎంతకుతంత్రం! ఎంత దాకచక్యం! పరిపాలనాదక్షత ఉన్నదో అర్థంలేదాగా అర్థం గోచరిస్తుంది.

ఇందుకుపరాం చిత్తూరుజిల్లా కిసాన్‌కాంగ్రెస్, రాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెస్, రాష్ట్రకాంగ్రెస్ హెచ్చరించారు. ప్రభుత్వమనే మత్తేభం తన కళ్లను కొద్దిగా తెరచింది.

అందువల్ల రైతులు పర్మిట్లు పుచ్చుకోడానికి అర్హులన్నారు. కంట్రోళ్ళు లేవు అంతే.

ఎక్కడచూచినా పర్మిట్లగోల! ఫలంగా ఈజిల్లాలో పర్మిట్లిచ్చే అధికారులు. అపీసుల్లోని గుమాస్తాలు లంచాలకు దిక్కుదిక్కుగా దేశాన్ని పర్యటించారు-

పర్మిట్లిచ్చినగాని బెల్లం యెగుమతికి వాగన్లు దొరకలేదు. దీనికోసం ప్రయత్నాలు చేశాక, వాగన్లు దొరికినవారితో బంగారు, సైజాం పాలితాలకు ఎంపారు.

అంతే అధరం పడిపోయిన్నై. ఇప్పుడందరూ ఆకాశంకేసి చూస్తున్నారు. మనదేశంలో బెల్లమంతా అమ్మకాకుండా మురుగుతుంటే జావా చక్కెరను ఆవగూడుకుంటూ శ్రీమాన్ అనంతశయనం అయ్యంగార్ కేంద్ర అసెంబ్లీలో హుంకరిస్తున్నారు.

సెహబాస్.... శ్రీమాన్.... అయ్యంగారూ మీరూ చిత్తూరుజిల్లా వాస్తవ్యులు. రైతుంపాలిట కామధేనువులు.

మీరింతకుండే చిత్తూరుజిల్లా రైతుల్నంతా ఒక్క రోటపెట్టి అమాంతంగా ఆ పరిలో కాపేసి పంపించేయ్యాల్లు చేయలేకపోయారా?

ఎందుకంటి మహాపురుషులు మిమ్మల్నిలా తరువుకు కాయిస్తాము. మీరింకా మా బెల్లాన్ని వరైనదరలకు పరాయిలో అమ్మిస్తారని కొండంత ఆశతో కాచుకున్నాము. అయితే మాపాలిటి...........

ఇక్కడ మాకు మదరాసు ప్రభుత్వం ఒక మర్మమగావుంది. చిత్తూరుజిల్లారైతులేది కోరితే అందుకు వ్యతిరేకంగాచేయడం ఆచారమైంది..

మరి అసెంబ్లీలో మా ప్రతినిధులున్నారు- శ్రీ రాజాచారిగారు ఈ పీర్లపండుగతో మాకేంపని అనుకొని పూరకుంటారు. ఇంక మిగిలినవాళ్లంతా ఎవరికివారే యమునాతీరే....వాళ్లప్రజలు చచ్చినా బ్రతికినా అందుతో అనవసరం. అది పరమసత్యం. వాళ్ల దినచర్యే నిరూపించింది.

ఇక ఈజిల్లా రైతేంకావాలి? పండించిన బెల్లాన్ని ఇంట్లోపెట్టుకొని, కరగినద్రావాలకు. కాల్చుకొట్టి, కడుపుపై తేమగుడ్డవేసుకొని, అప్పులోరికి ఆస్తి తగలెట్టి అందరూ ఈ సంవత్సరం వలసపెళ్లడం తథ్యం.

ఇది అతిశయోక్తి కాదు, అక్షరాలా నిజం.

ఇది ఎవో ఊహనుకుపోయివ్రాసిన వ్యాసంకాదు- చుట్టూకనబడే రైతుయువకుల విషాదమువాలనుండి వెలువడ్డ ఆర్తనాదం.

ఇది ప్రభుత్వానికి మనవిగాదు, ప్రజలకు వినిపించడంగాదు. ప్రభుత్వానికో హెచ్చరిక. ప్రజలకంతా ఒక ప్రశ్న-

చిత్తూరుజిల్లారైతు నిలువునా ఎండిపోతున్నాడు- అతడికొంప కూలిపోయింది.

—కె. సభా.

(1 వ పేజీకొరవ)

ప్రాజెక్టుకు అంకురార్పణ, నూతనరాజధానికి శంకుస్థాపన ఒవత్సరొన్నర ఒకిప్పు అనతికాలంలో అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశిద్దాం.

• • •

ఈమధ్య తిరుగా ప్రారంభమైన నైజాం-భారత రాయబారాలు విఫలమయ్యాయి. తిరుగా ప్రారంభిస్తారని వార్త. యిన్నిసార్లు రాయబారాలు జరిగి విఫలమైన తర్వాత యీదపామాత్రం సఫలమౌతయ్యని మనమెట్లాశించగలం?

రాయబారాలు సఫలం కావాలంటే భారతయూనియన్ సూచించినట్లు సంస్థానంలో రెండు ముఖ్య విమ్మార్పులు జరగాలి.

ఒకటి: ఫాసిస్టుసంస్థయిన యిత్తేహదుల్ ముసల్మీన్‌ను నిషేధించడం. నైజాం హిట్లర్ రజ్వీదాక్య తారహిత యుద్ధవివాదాలనుండి ప్రోత్సహించడం. రెండు - సంస్థానంలో ప్రజాప్రతినిధులతో ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించడం. ఇవిరెండు ఈసారి సమావేశంలో తేలకపోతే భారతప్రభుత్వం యిక ఏమాత్రం ఆలసించక సంస్థానాన్ని భారతయూనియన్‌లో కలుపుకొని సంస్థానప్రజలను రజాకార్ల యమయాతనలనుండి రక్షించడం యూనియన్ ప్రధమ కర్తవ్యమై వున్నది

• • •

30 కోట్ల భారతీయుల రతజాబాధ్యతను, 600 సంస్థానాల భవితవ్య నిర్ణాయకుడుగావున్న "మన పెద్దరైతు" సర్దార్ పటేల్ అస్వస్థతో వున్నారు. నైజాంకు పైచెప్పిన రెండుషరతులు పెట్టిందివీరే. యిప్పుడే కోలుకొంటున్నట్లు వార్త. త్వరలో వీరు కోలుకొని నైజాం సమస్యను తేర్చి ప్రజామన్ననను పొందెదరని ఆశించుదాం.

విప్లవజ్వాల ★
వెల రు 1-0-0
జాహో ఢిల్లీ (నాటకం) రు 1-8-0 లు
నేటికాంగ్రెస్ (పద్యాలు) 0-8-0
వలయుచో:—సాహిత్యనిలయం
పొగతోట – నెల్లూరు

హిందుస్థాన్
ఐడియల్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్.
మచిలీపట్టణము

అనుమతి పొందిన మూలధనం	—	రు 10,00,000 లు
జారీచేయబడిన మూలధనం	—	5,00,000
చెల్లింపబడిన మూలధనం	—	4,45,000
భీమా నిధి	—	9,95,000
ఆస్తులు	—	15,00,000
దామాషాఖర్చులు	—	10½%

ఏజంట్లులేని అన్ని ప్రదేశములలోను ఏజంట్లు, స్పెషల్ఏజంట్లుకావలెను-
— వివరములకు వెంటనే —
మచిలీపట్టణములోని ప్రధానకార్యాలయమునకు వ్రాయుడు

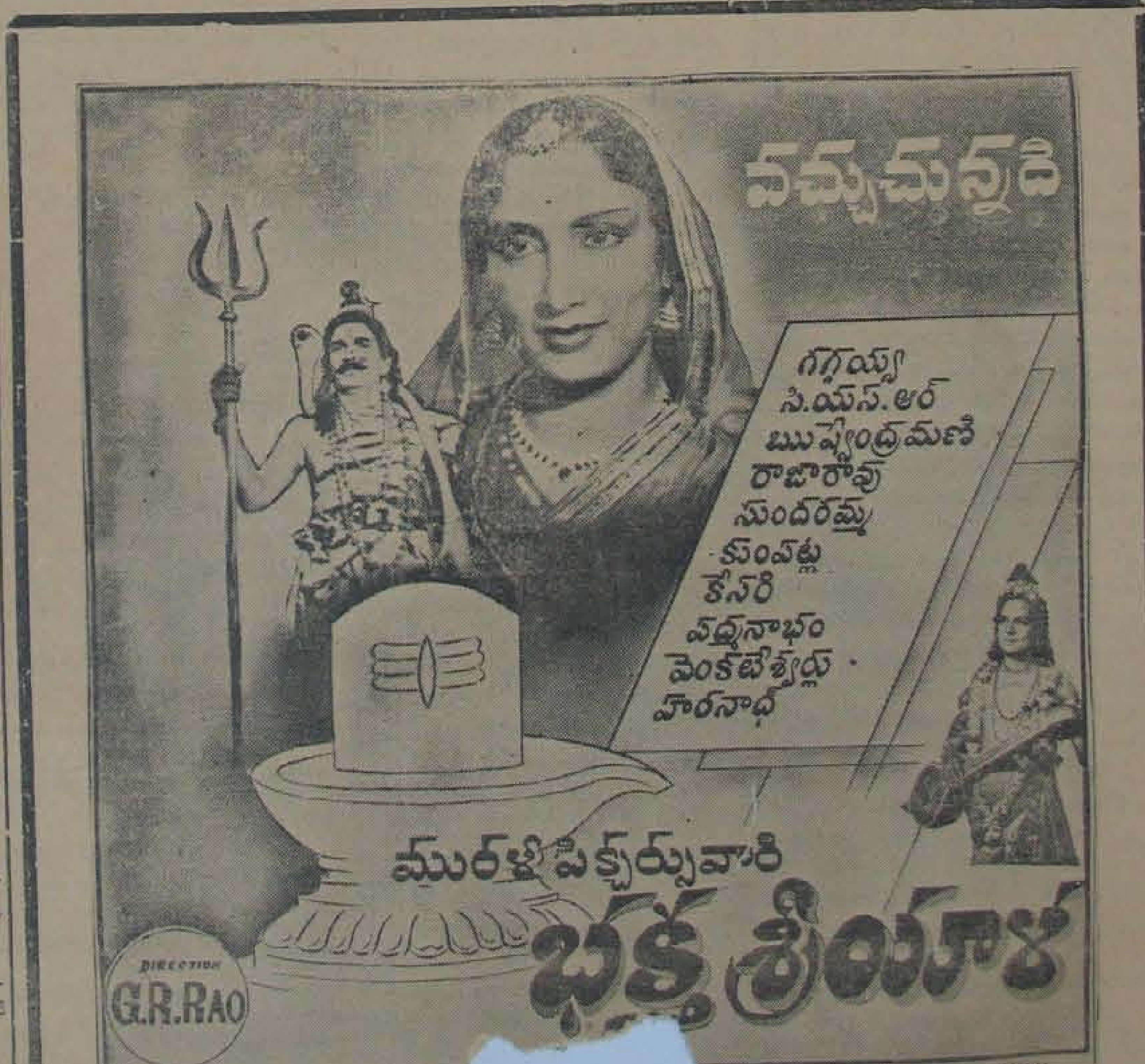

Printer, Publisher & Managing Editor N. V. Rama Naidu, Zam...) Thipparajuvari St, Nellore.